SANDARA
DALBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
Prenumerata metams:
Amerikoje 2.00
Kanadoje ir Lietuvoje $3.00
Pusei metų:
Amerikoje $1.25
Kanadoj ir Lietuvoj $1.50
Skelbimų kainas klauskite laišku.
SANDARA
327 E St. So. Boston, Mass.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by Lithuanian National League of America.
Consisting of 95 Branches, Located in all largest cities of the U. S. A. Represents over 50,000 Lithuanians in New England, and about 700,000 in the United States
SANDARA
327 E St. So. Boston, Mass.

No. 47 | Tel. So. Boston 2408 | So. Boston, Mass., Lapkričio-November 24 d., 1927 | Kaina 5c. | Metai XIV

Politinių Emigrantų kongresas Rygoje sugriuvo

VALSTIEČIAI LIAUDININKAI APLEIDO KONGRESĄ

Plečkaitis su Paplausku lenkų agentai.

"Liet. Keleivis" rašo: Subatoj ir nedėlioj Rygoj įvyko Lietuvių politinių emigrantų kongresas. Jame dalyvavo trys pakraipos: socialistai revoliucionieriai, socialdemokratai ir liaudininkų pakraipos žmonės.

Iš pat pradžios kilo ginčas su socialistais revoliucionieriais, kurie užsigavo nebuvę kviesti į kongresą. Social. revoliucionierių atstovas užgavo kongreso vadus, pavadindamas juos politiškais spekuliantais už slaptą kongreso sušaukimą. Social-revoliucionieriai, kurių buvo 5 atstovai iš kongreso išmesti. Kongreso eigoj be kitko socialdemokratas Plečkaitis pasiulė rezoliuciją užsienio politikos klausimu. Jis pasiulė atnaujinti santykius su Lenkija, derėtis su Lenkais Vilniaus klausimu. Kitas socialdemokratas Vikonis protestavo ir pareiškė, kad dabartinį padėjimą pripažinti negalima. **Vikonis padarė netikėtą pareiškimą, kad Lenkijos atstovas Rygoj Lukoševičius Lenkijos vyriausybės vardu siulo už status quo (esamoji padėtis) Vilniaus klausime paremti revoliucinį judėjimą Lietuvoj.** Lenkai turėję įtekmės į kongreso eigą ir jo sušaukimą, nes balsuojant už Plečkaičio rezoliuciją atiduota 26 balsai, už Vigonio ir Liaudininkų rezoliuciją tik 18. **Vigonis ir Liaudininkai protestuodami išėjo iš kongreso.** Paaiškėjo, kad Plečkavičiaus (Plečkaičio? Red.) pakraipos socialistai gauna piniginę paramą iš Lenkijos. Kongrese dalyvavo daug Lenkų atstovų, Lenkų socialistų Vilniaus apygardos pirmininkas ir Vilniaus majoras Gučas, Lenkų seimo vokiečių partijos vadas Polekevičius, Lenkijos užs. reik. ministerijos Lietuvos skyriaus vedėjas ir du lenkų laikraštininkai.

Vienas pabėgėlis rimtas Valst. liaudininkas rašo J. Sekiui iš Rygos:

...Centras (vl) suparaližuotas, su provincija nėra jokių ryšių (čia kalbama apie Kauno vl. Centro padėtį. J. S.) Įsivaizdinkite, kareiviai su kulkosvydžiais į atskiras dalis važinėja areštuoti...

Pas mus Rygoj buvo ir vakar užsibaigė emigrantų kongresas. Bet vietoje kad priėjus prie susitarimo, pasiekta tik tiek, kad išsipludome, atidengėme vieni kitų planus ir visa. **Plečkaitis, parsidavęs lenkams su Paplausku norėjo pravesti rezoliuciją del Lenkijos, kad Vilnius visai išsižadama. Bet pasisekė man iškalno atsigabenti dešimtį liaudininkų iš Vokietijos ir jo planai nepavyko.** Tiesa rezoliucija jo jau perkeistoj formoj praėjo, bet **mes liaudininkai ir dalis socialdemokratų apleidome kongresą, ir kongresas iširo,** nes išėjome išviso 18, liko tik 22, gi viso buvo pradžioje apie 50 delegatų.

Stengėmės prieiti prie bendrų išvadų, bet Plečkaičio duoti pažadai lenkams ir jo kompanija stojo prieš. Kaip dabar pasielgs soc.-demokratų partija su Plečkaičiu ir Paplausku, nežinia. Juodu abudu nori pagalba lenkų kariuomenės padaryti perversmą, gi tuo pačiu keliu atiduoti Lietuvą lenkams.

Oficialus Pasiuntinybės Pranešimas

Eltos pranešimu, prieš emigrantų kongresą Rygoje griežtai pasisakė visa Lietuvos spauda. "Lietuvos Žinios" pažymi: Lenkija, laikydama Plečkaičio rezoliuciją Lietuvos liaudies nusistatymu, klysta taip pat kaip ir tikėdamosi rasti Lietuvoje savo planams talkininkų. **Lietuvos liaudis mokės parodyti savo valstybinę nuovoką, kada jai teks susitikti su savo nepriklausomybės priešais,** nežiurint to, kokia vyriausybė pašauks ją prie ginklo. "Rytas" pareiškia: Plečkaičio ir kitų su juo pasireiškusių kongrese socialdemokratų žygis griežtai prieštarauja elementariškiausiam valstybiško lojalumo supratimui ir yra del to griežtai smerktinas.

Lietuv. Pasiunt. Amerik.
1927, lapkričio 15.

Iliustruotas žurnalas

Netrukus, Brooklyne, manoma išleisti pirmąjį numerį lietuviško iliustruoto žurnalo.

Iš pradžių šį gražų darbą mano paremti kelios liet. laikraščių redakcijos, o vėliau, susiradus nuolatinių ėmėju, iliustruotas žurnalas eis kas dvi savaitė.

Žurnalo pavadinimas dar svarstomas.

"Lietuvis"

TVERIAMA ŽALIAMARŠKINIŲ GVARDIJA

Kaune tautininkai fašistai, organizuoja savo ginkluotas jėgas. Siomis dienomis (20 X) šimtas studentų tautininkų iš "Neo Lituanijos" korporacijos įvilkta į žalius marškinius (Italijos fašistai dėvi juodus). Ši žalioji šimtinė penima buterbrodnais bus tikroji smetotninininkų apsauga. Kalbama, kad gruodžio 17, perversmo metinės sukaktuvės busiančios iškilmingai apvaikščiotos. Tie žaliamarškiniai ir demonstruosią fašistų jėgas.

ATSTOVYBĖ ATŠAUKIA NAUJUS GANDUS

Užsieniuose skleidžiamos fantastingos žinios

Užsienio spauda ir radio paskelbė: kad Lietuvoje atsistatidinęs Generalinio Štabo viršininkas ir aukšti karininkai; kad demarkacijos linijoje susirėmime su Tauragės sukilėliais užmušta dvylika kareivių ir dvidešimts sukilėlių; kad nutrukusios derybos su krikščionimis demokratais. Eltos pranešimu, visos šios žinios yra pramanytos.

Lietuv. Pasiunt. Amerikai
Washington, D. C.
1927 m. lapkr. 21 d.

NUSIŠOVĖ STAMBUS SOVIETŲ KOMISARAS

Ad. Abramovič Joffe, buvęs Sovietų Rusijos gabus diplomatinis komisaras, lapkričio 18 d. nusišovė Maskvoj. Oficialiai pranešama, kad jis nusižudęs del ligos, kurią gavo Kinijoj, budamas ten Sovietų ambasadorium. Joffei priklauso taikos sutarties tarpe Sovietų ir Vokiečių pasirašymas Brest Litovske ir daug kitų atsakomingų darbų.

BOLŠEVIKŲ "ATSTOVAS" LATVIJAI SUIMTAS

Rasta planai Latvijoj padaryti perversmą

Latvijoj suimti 7 žymus komunistai, kurių tarpe vienas pasirodė iš Maskvos su specialiai plačiai įgaliavimais, daugybe pasportų ir pinigų. Tasai Maskvos "atstovas" buvo 1917 m. didžiausiu teroro komisaru Maskvoj. Tai visa susekta Rygoj padarius su Sovietais sutartis.

Klaipėdos Seimelis reikalauja panaikint karo stovį

Lapkr. mėn. pradžioj susirinkęs sekamam iš eilės posėdžiui Klaipėdos krašto seimelis balsų dauguma priėmė pasiulymą rupintis visomis galimomis priemonėmis, kad Klaipėdos krašto butų pašalintas karo stovis.

VILNIAUS LIETUVIŲ KANČIA

Nuteisti devyni lietuvių mokytojai

Šio mėn. 15 d. Vilniaus Apygardos teismas nuteisė devynius lietuvių mokytojus neva už mokytojavimą be valdžios leidimo: šešiems priteista po 345 auks. piniginės pabaudos arba po 6 savaites kalėjimo, dviem po 115 auks. pin. arba po 15 d. kalėjimo irvienam 72 auks. pin. pab. arba po 15 d. kalėjimo. Visi mokytojai neturtingi, vargiai gyvena iš nedidelės algos.

Lietuviui kunigui pusantrų metų tvirtovės

Šio mėn. 20 d. Vilniaus Apeliacijos teismas nagrinėjo Vydiškių klebono kun. Bobino bylą, kurią Vyriausiasis Tribunolas buvo sugrąžinęs iš naujo persvarstyti. Kunigas nuteista pusantrų metų kalėti tvirtovėj.

Sukonfiskavo lietuvių turtą

Šio mėn. 8 d. lenkų policija sukonfiskavo "Ryto" D-jos Pašaminės skyriaus knygynėlį, išveždama 230 knygų. Draugijos skyrius veikė viešai, nes buvo įregistruotas atatinkamose valdžios įstaigose.

Varšuva darosi nepalanki

Paskutinėmis dienomis Laikinasis Vilniaus Lietuvių Komitetas darė pastangų uždarytoms lietuvių mokykloms atidaryti ir suimtųjų padėčiai palengvinti. Tarp kita, tuo tikslu Pirmininkas D-ras Alseika buvo nuvykęs Varšuvon. Į visa tai gauta atsakymas, kad Lenkijos Vyriausybė kol kas tebėra neigiamai nusistačiusi.

MEKSIKOJE VĖL TRAUKINYS UŽPULTAS

Užmušta 19, sužeista 9

Netol Palmiros lapkr. 18 d. banditai užpuolė keleivių traukinį. Užmušta kovoj 18 traukinį lydėjusių kareivių, mašinistas ir pečkuris ir 9 žmonės sužeisti.

Kitoj traukinio katastrofoj ties Vera Cruz užmušti 9 kareiviai, o 14 sužeista

KITAME "SANDAROS" NUMERY BUS:

SLA. 3 Apskr. Komisijos atsišaukimas 25 metų sukaktuvių nuo SLA. pasiliuosavimo iš kunigų globos.

Atsišaukimas Vakarų Sandarietės į Rytų Sandarietes moteris del SLA.

Seno Sandariečio straipsnis: Lietuva ir mes.

Politinė karikatura.

Del savas pas savą Redakcijoj yra straipsniai p. J. Tuinylos ir dviejų daktarų.

ANGLIJA PRIEŠ LATVIJĄ

Už sudarymą sutarčių su Sovietais.

Iš Londono praneša, kad del padarytos prekybos sutarties su Sovietais ant Latvijos užpykusi Anglija ir pareiškusi nebeduosianti Latvijai paskolos.

KONTRABANDOS LAIVAS PABĖGO Į DANCIGĄ

Visi 7 lietuviai gyvi.

Naujausiomis žiniomis Lietuvos sargybos laivo pagautasis vokiečių spirito kontrabandų laivas, kurs su 7 Lietuvos pajurio sargybiniais buvo pabėgęs, kurį laiką audroje klaidžiojęs po jures, lapkr. 7 d. rytą atplaukė į Dancigo uostą. Su laivu atplaukė kartu ir visi 7 lietuviai sargybiniai.

NAUJA KRATA KRIKŠČIONIŲ ŠTABE

Kademus "revizuoja". Apie 24-26 spalių mėn. nutiko antras kademuose knygų" patikrinimas. Kratos padarytas namuose pas Bistrą ir kun. Krupavičių. Krikščionių dem. klubas taipgi iškratytas.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO KUBOJ

Havana, Cuba. Čia yra daugiau dviejų šimtų lietuvių, bet mažai yra tokių, kurie uždirba vieną ar du dolerių į dieną, o dauguma vargsta ir darbo neturi. Yra tokių, kurie pabuvę metus, ar kitus grįžta vėl į Lietuvą, bet jau silpni, be spėkų. Manome, jog tie parvažiavę jau papasakos koks gyvenimas Kuboje, bet žiurėki ateina laivas iš Europos — ir pamatai, kad jau žinksniuoja Havanos miesto biauriausiomis gatvėmis Lietuvos pilietis. "Mainose" tai dar sugriebi darbą ir uždirbti nuo 1 dol. iki dviejų ir kaip patyriau, tai "mainose" dirba apie 30 lietuvių. Bet pačiame Havanos mieste yra sunku surasti darbą, nes pilnai yra pačių kubiečių. Lietuvių moterų yra apie 10, kitos turi ir vaikus, o tikruosius vyrus tai Amerikoje, kitos ir visai vyrų neturi, bet turi uždarbiauti ant duonutės ir mėsutės. Kitos gyvena su pusbroliais ir kubiečiais ir draugauja ne su vienu, bet su kokiais 5-6 vyrais ir delto jos myli su jais draugauti, kad sako, kubiečiai yrą "mandagesni" prie moterų; kitos nenori nei į Ameriką važiuoti, nes sako, kad jos vyras taip jos neužlaiko, kaip kubietis užlaiko. Yra labai mums lietuviams nesmagu, kad taip musų motėlės ir mergelės elgiasi. Kitu syk prie progos pažymėsiu ir vardus ir pavardes tų musų moterėlių, kurios taip elgiasi negražiai.

Vygė

ŠALIS BE DRAUGŲ

LIETUVAI GRĘSIA IŠNYKIMAS

Tautų Sąjunga nesipriešins, jei taikingos divizijos panorės pa baigti vaidus.

Sutverta kaip atspara prieš bolševizmą ši Pabaltės valstybė pasidarė nebepakenčiama.

Tokiai žiauriais antgalviais įdėjo lapkričio 20 d. n-ry savo korespondento iš Berlyno Lincoln Eyre siek-sninį straipsnį "New York Times" su žemėlapiu, kuriame Lietuva nupiešta apsupta Vokietijos, Lenkijos, Latvijos ir Sovietų Rusijos ir apačioj parašyta **"Pabaltės valstybė padalinimo pavojuje."**

Ilgiausiame straipsny lenkiskasis korespondentas, matyt, labai puikiai pažįstas Europos politikos tamsius užkulisius, nupiešia dabartitnių Europos valstybių savitarpio santykius ir Lietuvos rolę jų tarpe. Štai suglaustos to straipsnio ištraukos:

Iš trijų pabaltijo valstybių didžiausia — Lietuva, Didžiajam karui pasibaigus Alijantų valstybių sutverta tikslu apsaugoti vakarų pasaulį nuo bolševikų, šiandie stovi pavojuj išnykti iš žemėlapio.

Maskva baugina Lietuvą, kad lenkai ruošiasi savo mažą kaimyną užimti. Lenkija tai užginčija, tačiau tas dar nereiškia, kad ja pasitikėti yra galima.

Rusija ir Vokietija taip pat Lietuvos neužtardinės, kadangi ji ir toms valstybėms per daug įgrįso.

Ši mažoji respublika, dabar kariškos klikos diktaturos kontrolėj esanti, įgriso visoms kaimynėms valstybėms.

Lenkija nepatenkinta del to, kad Lietuva kreipiasi į Tautų Sąjungą prašydama grąžinti jai Vilnių, kurį lietuviai vadina savo sostine Rusija smarkiai priešinga, kad Voldemaras, Lietuvos Mussolini žudo komunistus.

Vokietija karštai protestuoja del vokiečių persekiojimų Klaipėdoj.

Maža Lietuvos sesuo Latvija taip pat su Kauno diktatura (nors oficiališkai draugai) nedraugingai neatvirai santikiauja.

Lietuvos valdonai ar nemato Lietuvai pavojaus, ar matydami nieko neatboja, kvailai elgiasi. Su lenkais, Vokiečiais ir Rusais elgiasi taip, tarytum turėdami didelę armiją. Atrodo, kad Lietuva nenori susitaikinti su Lenkija, bet dar blogina santikius ir su Vokiečiais bei Sov. Rusija.

Tautų Sąjunga nepageidauja, kad Lietuva skųstųsi jai del Lenkijos daromų skriaudų Vilniuj gyvenantiems lietuviams(!)

Lietuva netekusi draugų. Vilniumi rupinasi tik patys lietuviai, kitos valstybės stovi arba nuošaliai, arba priešingos Lietuvai.

Į karą atvirai eiti Lietuva prieš Lenkiją negali, žinoma, jei negaus užtarėjų, kadangi Lietuva teturi tik du milijonus gyventojų, tuo tarpu Lenkai — 30 milijonų. Lenkai del Vilniaus nemano ginčytis: turi jį i r sau ramųs.

Berlynas labiausiai nepatenkintas Voldemaro diktatura Klaipėdoj, kur yra daug vokiečių gyventojų.

Vokiečiai taip pat Lietuvą skundžia tautų sąjungai, kad neleidžiama vokiškoji spauda į Klaipėdą.

Vokiečiai Klaipėdos nesitiki sau grąžinti, tačiau yra smarkiai pasiryžę visas lenkų pagrobtas Vokietijos žemes atsiimti.

Ką lenkai del to galvoja? Pirmiausia nei vienas lenkas nesakys, kad Lenkija gali netekti Dancigo. Antra, lenkai labai protestuos, motyvuodami, negalį be uosto apseiti.

Lenkai nepatenkinti, kad Lietuva turi geriausią rytų pabaltėj uostą Klaipėdą. Kaip žemės ukio kraštui, lenkų manymu, mažai eksporto. turinčiai Lietuvai Klaipėdos perdaug, tuo tarpu, kai Lenkijai daug eksporto turinčiai nėra tinkamo uosto. **Lenkų akys vis nukreiptos Klaipėdos link.** Lenkai turi Vilnių. Iš Lietuvos jiems daugiau nieko nereikalinga, tik Klaipėda: taigi pavojus Lietuvai nuo žemėlapio išnykti ne del Vilniaus, bet — Klaipėdos!

Sovietai lenkams kariaut nepadėtų, bet jei Varšuva su Maskva susikalbėtų ir patarimo klaustų Berlyne, kas tada butų? Sovietams nesvarbu, kas Klaipėdą turi Lietuviai ar Lenkai, bet S. Rusija su Latvija sutinka, ir jiems, reikia manyti, patiktų, jei Lietuvos dalis Latvijai atitektų.

Jei Lenkai ir Vokiečiai Maskvai koncesijų į kitus kraštus duotų, tai nėra pamato manyti, kad S. Rusija ką sakytų, jei Klaipėda tektų Lenkijai.

Kaip Vokietiją suraminti? Galima tikėtis, kad Berlynui nepatiktų, jei Klaipėda lenkams tektų, suprantama, Vokietija geriau nori kad mažos valstybės rankose šis uostas butų.

Jei Klaipėda tektų lenkams, kurios vokiečiai nereikalingi, tai vokiečiams grįžtų Dancigas.

Ar lenkai su tuo sutiktų? Šiuo laiku ne. Pilsudskis su savo draugais žemiu vokiečiams neduos, bet Pilsudskis ir dabartiniai lenkų ponai žino, kad Valstybė teks kada nors ainiams palikti, kurių

(Seka ant 4 pusl.)

A. L. T. Sandaros Reikalai

DOVANOS!

Kiekvienas Sandarietis "Sandaros" skaitytojas arba šiaip lietuvis, kuris tik lapkričio mėnesyje gaus "Sandarai" du naujus skaitytojus ir prisiųs jųdvi metines prenumeratas po $2.00, kiekvienam duosime dovanų knygomis po $2.00, Knygas kokia kuris norės galės pasirinkti iš musų katalogo.

Kiekvienas Sandarietis, ir skaitytojas išnaudokite šią progą.

SANDARA
327 E STREET SO. BOSTON, MASS.

ALTS. VISOMS KUOPOMS

Gerb. kuopų valdybos šiuomi paakinamos kiekviename atvejy neatidėliojant pranešti Centro sekretoriatui kada kur susitveria nauja ALTS. kuopa ar prisirašo naujų narių. Pranešimą reikia daryti kaip sakoma ALTS. statute, tai yra atsiųsti protokolo ištrauką apie naujos kuopos įsisteigimą arba naujų narių prisirašymą ir atsiųsti Valdybos sudėtį, narių adresus ir mokesnį. Tai yra reikalinga kuopai įregistruoti, čarteriui išrašyti, literaturai ir "Sandarai" pasiųsti.

Sekretoriatas.

ALTS. KUOPŲ VALDYBOMS.

Prašoma visų ALTS. kuopų valdybų, tvarkant narių mokesnių reikalus ir siunčiant Centrui iš narių surinktus užsivilkusius mokesnius, kartu atsiųsti Centro Sekretoriatui pilną kuopos narių mokesnių statementą su savo pastabomis. Tokie mokesnių padėties statementai reikalingi Centrui besiartinant naujiems metams tiksliai suderinti mokesnių knygas tarp centro ir kuopų.

Sekretoriatas.

NAUJI NARIAI:

Prie ALTS, 8 kp. Cleveland, Ohio prisirašė:
A. Smigelskis,
A. Grigienė,
L. P. Baltrukonis.

Prie 64 kp. Binghamton, N. Y.: James Pranas.

Prie 33 kp. Norwood, Mass.: Alusevičienė S.

Prie 75 kp. Chicago, Ill.: Silis M. K.

Prie 18 kp. Cleveland, Ohio: Smigels A. M. Grigienė Agota.

NEW BRITAINO PRIEDAS

New Britaino Sandarietiai savo susirinkime nutarė išleisti savo kolonijai nepaprastą "Sandaros" priedą ateinančio vasario 16 dienai, tai yra Liet. Nepriklausomybės 10 m. sukaktuvėm. Medžiagai, istorijai, aprašymams ir garsinimams rinkti darbas jau pasidalintas. Geriausios kloties!

NEW BRITAIN KVOTĄ IŠPILDĖ

ALTS. 32 kuopa paskyrė $50.00 spaustuvei įsigyti.

Lapkričio 11 d. susirinkime ALTS. New Britaino 32 kuopa savo susirinkime nutarė savo kvotą $50.00, kaip yra nutaręs ALTS. II Apskričio delegatų suvažiavimas, užbaigti ir pinigus pasiųsti II Apskrities iždininkui.

LAWRENCE, MASS.

Am. Liet. Taut. Sandaros 12 kuopos yra šaukiamas susirinkimas

Nedėlioje, Gruodžio (December) 4 dieną kaip 9 v. ryto pas J. J. Urbšą, ofise 101 Oak gatvėj.

Gerbiami Sandarietės ir sandariečiai! Malonėkite skaitlingai susirinkti į šį susirinkimą, nes yra daug svarbių reikalų, kuriuos turėsime apsvarstyti. Nepamirškite, kad šisai susirinkimas yra paskutinis šiuose metuose, turėsime išsirinkti naują valdybą ant ateinančių metų, o tai tas priklauso nuo visų narių, todel nariai išpildykite savo pareigas. Nepamirškite ateidami ir naujų narių atsivesti prirašyti prie A. L. T. Sandaros 12 kuopos.

Su gilia pagarba,

A. Bagdonas
Prot. Rašt.

CLEVELAND, OHIO

8 kp. susirinkimas

ALT. Sandaros 18 kuop. susirinkimas įvyko 15 d. Lapkričio. Tai buvo pirmas susirinkimas nuog pavasario. Prisirašė trys nauji nariai: A. Šmigelskis, A. Grigienė ir L. P. Baltrukonis. Išrinkta komisija surengimui vakarėlio su užkandžiais.

Buvo apkalbėta kaslink likusių 3-čio apskričio pinigų. Nutarta atsiklausti Detroito 23 kuopos jeigu jie sutiks, tuomet bus pasiųsta Sandaros Centran.

Sekantis susirinkimas bus šaukiamas per laiškus Gruodžio viduryje. Bus perrenkama valdyba 1928 m. Nariai tėmykite. Kurie jaučiates skolingi malonėsite atsiteisti. Juk negalima buti organizacijos nariais nemokant mokesčių.

V—s.

GERIAUSIA DIRBTI SANDAROJE

MUSTEIKIS KIRTO DAUKANTUI ŽANDAN

Įskaičius Musteikį vėl armijon, tarpe jo ir karo ministerio Daukanto ėjo nuolatiniai ginčai ir tarpusavė neapykanta. Viename iš paskutiniųjų ministerių kabineto posėdžių, Musteikis susiprovojęs su Daukantu, visų akivaizdoje pylė pastarajam žandan. Daukantas neatsimokėjo, nors jis Krupavičiui Tumėno kabinete taipgi davė antausin.

Po šių įvykių girdėtis, kad Daukantas atsistatydins, — gi karo ministeriu bus Musteikis. Vienu žodžiu "patriotų" tarpe visa vyksta, bet kadangi Lietuvos spauda dar "nepriaugus" ir laikoma karo komendantų globoje, tai apie šį, kaip ir apie kitus įvykius nieko nerašoma.

AUKSINIS VIDURYS GERIAUSIAS

Kol visiems įtiksi ir nuo svieto atliksi.

Gera yra, kai laikraščio bendradarbiai ir skaitytojai kuodažniau išreiškia savo nuomones del skaitomojo laikraščio. Tokių nuomonių sugretinimas ir išvados yra bene tikriausis mastas skaitytojų nuotaikos centrui surasti.

Štai pora sugretinimų iš dviejų laiškų:

Sandaros Redakcijai.

"Sandaroj" raštų apie Lietuvą, nušviečiančių fašistų juodus darbus, ar parodančių jų plenus — mažai, sulyginamai mažiau negu "Keleivy". "Sandaroje" matyt vietos trūksta." Teisingai pasakius, "Sandara" žaidžia lyg cacem savo tarpe, ji virto lyg pašelpinės draugystės kunojum (organu). Redakcijos straipsnių, kad pasakyti žodiskitas bėgančiais Lietuvoje įvykiais nepakanka, reik raštų šiaja, ar kita puse išrodymui fašistų veido, tuomet laikraštis bus suresnis, o tuom įdomesnis.

Kalbu atvirai, be tikslo užgauti. Te Redakcija kiek šalčeliau, ir atydžiau iš šalies į "Sandarą" pasižiuri, o tikrai pamatys, kad "Sandara" liko presna, stoka surumo, blanko jos spalva, ji išrodo lig tik vienais savo skaitytojais ir rupinasi, ir tik savųjų tarpe šnekamasi."

A. R.

Cambridge.

Gerbiamas Tamsta:

..."Ta pozicija, kurią užėmė amerikiečių spaudos dalis akyvaizdoje 1926 m. gruodžio 17 d. ir vėlesnių įvykių, nėra patriotų pozija, ji neneša ir nelemia Lietuvai, kaipo valstybei, naudos. Akyvaizdoje musų priešų lenkų nuolatinių puolimų, akyvaizdoje įtemptų santykių su Vokietija del Klaipėdiškių vokiečių buklei, mes neturime teisės silpninti savo valstybės, bet privalome dėti visas pastangas, kad ją sustiprinus. **Tiktai stipri viduj ir tarptautiniu atžvilgiu Lietuva tegalės išsilaikyti ir savo teises apginti** (musų pabraukta. Red.) Nesigilinant į gruodžio 17 d. įvykius ir neieškant jiems kritikos ar įvertinimo (?) viena bet gi negalima nepastebėti, butent, kad patriotų sandariečiu pozicija nebuvo tiksli. Įvertinant sandariečių darbą užtenka paklausti, ką gera jų užimtoji pozicija padarė Lietuvai? Kokių atsiekta pliusu? Gal padaryta žalos? Kiek ir kur? Atsakius į tuos klausimus sąžiningai paaiškės, kad jusu pozicija nebuvo tiksli." **V. K. R.**

Londonas, 18 spalių, 1927

KOKIE KITŲ KANDIDATAI Į SLA. VIRŠININKUS.

Amerikos lietuviai socialistai išstatė į SLA. viršininkus šiokius kandidatus: į prezidentą tą patį St. Geguži, į vice prezid. J. Neviacką, į sekret. tą pačią p-lę P. Jurgeliutę, į iždininkus adv. K. Gugį, į iždo globėjus Bučinską ir Raginską.

Komunistai gi išėjo su visai nauju bolševikų sąrašu, butent — į prezidentus kokį tai Saloveičiką, į viceprez. kokį tai Jočionį, į iždininkus kokį tai Gerdauską, į sekretorius kokią tai Jeskevičiutę, į iždo globėjus kokius tai Taunį ir Žalimą, į dakt. kvotėjus kokį dakt. Vitkų.

Matome, kad musų komunistai šį kartą nuo "bendro fronto" atsisakė ir maršuoja patys vieni — į SLA. iždą. Ten jiems reikalingas "bendras frontas", kur jie nori **gauti**, bet kur numato galėsią pasiimti, ten jie ir be "fronto" lenda.

RAŠYTOJAS DOMAS ŠIDLAUSKIS-VISUOMIS

naujos tyros tikybos kurėjas ir skelbėjas, tuoj atvažiavęs iš Lietuvos vieniems metams Amerikon, mus prašo paskelbti, kad jis laukia antrašų iš savo bičiulių, genčių, pažįstamų, antrašu: 10440 —117 St. Richmond Hill, N. Y., New York.

ATSIŠAUKIMAS

Aukokite Lietuvos Universitetui spausdintą lietuvišką žodį.

Lietuvių laikraštijos, literaturos, kulturos ir kitokio gyvenimo istorijai svarbus yra kiekvienas spausdintas lietuviškas žodis. Vis tai surinkti savo uždaviniu yra pasistatęs Lietuvos Universitetas Kaune. Dešimtimis tukstančių dalykų jis jau surinko, gaudamas dovanų iš įvairiausių įstaigų ir asmenų. Tačiau dar daug kojam stokuoja iš Amerikos, ypač spausdinto po 1905 m. Tad man keliaujant į Am. Jungt. Valstybes, jis pavedė man rinkti lietuviškus spausdinius, į išduodamas sekanti raštą:

"Lietuvos Universiteto Biblioteka. 1927 m. IX m. 23 d. Kaunas. Įgaliojimas. Šiuo p. Visuomis —Domas Šidlauskis yra įgaliojamas ir prašomas rinkti Lietuvos Universiteto Bibliotekai visus lietuviškus spausdinius, Amerikoje išspausdintus ir spausdinamus. (pasir.) V. Biržiška, Univ. Bibliotekos Vedėjas. (Antsp.)."

Tuo remdamasi meldžiu visų raštų leidėjų, įstaigų ir pavienių asmenų nepagailėti turimų dalykų. Neniekinkite net kainaraščių, plakatų, skelbimų, kvietimų į vakarėlius bei susirinkimus.

Nors atkeliavau vieniems metams, bet greičiau grįšiu artimiausį pavasarį, už tat prašau siuntinėti dovanojamus dalykėlius **neatidėliojant** antrašu: Visuomis (jei registruotai, Domas Šidlauskis) 10440-117 st. Richmond Hill, New York. Kadangi apturėtą su padėka skelbsiu laikraščiuose, aukotojų prašau padėti savo pavardes, vardus ir miestus.

Rašytojas Visuomis.

POTVINIŲ VAIZDAS

"Kel." rašo:

Kapočiai ir Šalnai buvo išvažiavęs pereitos savaitės pabaigoje aplankyti potvinio paliestų vietų į šiaurę nuo Bostono. Jie sugrįžo nedėldienio vakare. "Sunku ir apsakyti, kokios baisios tenai scenos," sako dentistas Kapočius. "Dideli gelžkelių tiltai ant upių suraityti ir sulaužyti kaip skiedros. Gelžkelių bėgiai išplauti ir išnešti. Vienoj vietoj ilgas plotas geležinkelio išneštas iš senos savo vietos ir nuneštas prie pat upės. Vagonai suversti į paupi ir riogso tenai smėliu bei dumblu iki pusės apnešti. Žmonės dabar atkasinėja savo namus, garažus, automobilius ir kitokią manta. Viskas apnešta dumblu.

Lietuvos žinios

TIESA APIE PAGAUTĄ TIES KLAIPĖDA KONTRABANDOS LAIVĄ

Ir dingusius 7 lietuvius sargybininkus

Kaip jau pereitame n-ry buvo rasyta, kad ties Klaipėda Lietuvos pakraščio sargyba sugavo kontrabandos laivą, kurs buk apvirtęs, štai ką paduoda "Liet. Keleivis":

Užvakar anksti rytą karo laivas "Prezidentas Smetona" išplaukė į jurą kontrabandos gaudyti. Jura buvo nelabai audringa. Jis sutiko tarp Palangos ir Latvijos sienos didelį kontrabandininkų laivą, kuris pradėjo greitai bėgti. Patrankų šuviais laivas buvo sulaikytas. Pasirodė, kad jis neturi dokumentų ir turėjo 30,000 literių kontrabandos spirito.

Dalis "Prez. Smetonos" įgulos buvo perkelta į kontrabandinį laivą ir tas laivas buvo paimtas ant boksiro. Tuo tarpu padidėjusi audra nutraukė nuo trosies ir "Prez. Smetona" nebegalėjo toliau vežti boksiru kontrabandinio laivo. Dar labiau padidėjus audrai, "Prez. Smetona" turėjo atsigrįžti prieš audras, kad nenuskęstų ir kontrabandinis laivas, kuris dabar turėjo eiti savo jėgomis "Prezidento Smetonos" laivo leitenanto Tamoševičiaus vedamas, tuo metu nuo jų atsiskyrė ir dingo.

"Prezidentas Smetona" ištisas 24 valandas negalėjo del audros įplaukti į uostą ir laikėsi atviroje juroje. Į Klaipėdą jis sugrįžo tik vakar rytą.

Tuo tarpu kontrabandinio laivo likimas nežinomas. To laivo kapitonas, kuris išplaukė Lietvijos teritorijon ir latvių yra sulaikytas, pasakoja, kad buvę norėta laivą išmesti į krantą, bet tatai nepavykę ir laivas grįžęs į atvirą jurą. Kokiu budu iššoko iš laivo kapitonas, dar neišaiškinta. Pasiduodamas kontrabandininkų laivas iškėlė turkų vėliavą. Jo kapitonas sakosi esąs Hans P. Hossmeister iš Rasseburgo, netoli Luebeko, Vokietijoje, o laivą, kuris nepažymėtas jokiu vardu, vadina "Hasan-Bern" ir sako, kad tai esanti to laivo savininko, Turkijos piliečio, gyvenančiojo Vienoje, pavardė. Kapitonas buvo sulaikytas ir tardomas Latvijoje.

Be leitenanto Tamoševičiaus ant dingusio kontrabandinio laivo yra likę dar šeši "Prez. Smetonos" įgulos vyrai. Jų penki ginkluoti, o vienas mašinistas. Paties kontrabandinio laivo įgulą sudaro šeši žmonės, neskaitant pabėgusio kapitono.

SUSEKTA DIDELĖ KOMUNISTŲ ORGANIZACIJA

Naktį į lapkr. 1 d. Kaune susekta plati komunistų organizacija su žydu Šmuila Meizkupu pryšaky. Suimta 18 žmonių, visi žydai. Rasta instrukcijos iš Sovietų Rusijos, 2000 atsišaukimų lietuvių kalba ir daug šiaip raštų. Nesenai Kauno Parodos aikštėj rasta 3000 komunistų proklamacijų. Tai šitaip diktatura išnaikina bolševikus.

Lietuvos emigracija

Per rugsėjo mėnesį iškeliavo į užsienius 1089 emigrantai, spalių mėn. 461.

KOMUNISTAI ATSIGAVO

Suėmė komunistų atsišaukimų platintojus

"L. Kel.' žiniomis Lapkr. 4 d. Vilkaviškio policija suėmė bevežant plentu iš Mariampolės 130 kilogramų tai yra apie 330 svarų komunistinės literaturos lietuvių, lenkų, žydų kalbomis. Suimta 2 vežikai ir 9, kurie turėjo platinti. Esą paskutiniu laiku komunistų judėjimas Lietuvoj pasidaręs gana smarkus.

PAS KUNIGĄ IR DAVATKAS —TAS PATS GALAS

Iš laiško iš Lietuvos

Iš Jurbarko parapijos Gudelių kaimo rašo: Franciška Žemgulienė mirdama paliko tetoms šimtą rublių, kuriuos padėjo pas kunigą Dočkų Raseiniuose ir pas davatkas Lotošikes daiktus. Mes nuvažiavome į Raseinius septynias mylias tolumo, bet mes ten nieko negavome, tik dar mus išlojojo — sako ko beieškote pražuvusių daiktų. Aiškus dalykas, kad butų palikta taip pas kokį žmogų, tai ir butų rasta, o kad pas davatkas ir kunigą paliko, tai nėra ko ir norėti. Atsiprašome, nepadyvikite musų tam žodžiui, pas mus Lietuvoj dideli šelmiai tos davatkos, bet ir kunigui nebegalima patikėti. Mislijom, kad nors kelis litus gausim, o dar ant kelionės pridėjau porą litų. Esu sena ir sveikatos nebeturiu, uždirbti nieko negaliu. Daugiau nieko rašyti neturiu.

KARO LAUKO TEISMAI

Baigiami išrankioti provincijos inteligentai.

Šiomis dienomis Kaune prasideda didelė politiškų kalinių byla, kuria, aišku, nagrinės karo lauko teismas. Tame tarpe buvęs Kėdainių mokytojų seminarijos mokytojas Geniušas, Kėdainių apskr. valdybos narys Cibulskis, stud. Liutykas, kelt karininkai ir visa eilė šiaip asmenų. **Raseiniuose atiduotas karo lauko teismui Antanas Grigiškis, buv. steigiamojo Seimo narys,** buv. Raseinių apskr. viršininkas. Tauragės sukilimo tardymą veda koks tai vokietys Bilback.

Minėti vyrai Geniušas, Cibulskis, Grigiškis yra žinomi, kaip ramus ir sąžiningi savivaldybių veikėjai ir labai dori žmonės. Jei ir tie jau kruvinojo "teismo" naguose, kokių dar žinių galime iš senosios tėvynės laukti.

LIETUVA SPAUDOS PARODOJ

Amerikos lietuvių spauda.

Lietuvos Universiteto ir ministerijų atstovų pokily nutarta dalyvauti tarptautinėj spaudos parodoj Koelne. Bus parodyta Lietuvos spaudos eiga nuo pat spaudos uždraudimo iki pat dabar. Parodoj bus parodyta ir Amerikos Lietuvių spaudos vystymosi.

Sovietų Užsakymas Kun. Vailokaičiui

Sov. Rusijos prekybos atstovybė davė užsakymą pagaminti geležies išdirbimų už pusę milijono litų kun. Vailokaičio vadinamam Br. Šmitų fabrikui. Del tolimesnių užsakymų derybos eina.

Karo teismas karo komendantui

Buvęs Tauragės karo komendantas Ignatavičius teisiamas karo lauko teismu lapkr. 18 d. už tai, kad nesugebėjo įtriuškinti Tauragės sukilimo.

Kas tie tėvynės "gelbėtojai

Mes žinome darbus Plechavičiaus Žemaitijoje. Betas Plechavičius, kuris iškėlė Smetoną į puskaralius, o patsai tapo faktinuoju Lietuvos valdytojumi, 1918 mt. iš didelio "patriotizmo" tarnavo lenkų kariuomenėje. Šiomis dienomis gauta neabejotinas įrodymas — fotografija, kur lenkų karininkų tarpe stovi ir lenkų armijos uniformoje Plechavičius. Ta fotografija tilps neužilgo spaudoje.

Susekta neabejotinų davinių, kad lenkų kariuomenėj tarnavo ne tik Plechavičius, bet ir Daukantas, o taipgi auksine amerikiečių šoble apdovanotas gen. Žukauskas.

Drąsus kol nėra pavojaus.

Gyvenimas įrodė, katada, kai žmonės neprijaučia, karo komendantai drąsus tik tol, kol visur ramu. Tauragė tą kuopuikiausia įrodė. Tauragės buvęs komendantas Pilypas Ignatavičius ir jo padėjėjas Tverskis visą laiką centrą įtikinėjo ir gyrėsi, kad valdžios priešus Tauragėje galima suskaityti ant pirštų ir kad Tauragės apskritys yra vienas iš ištikimiausių smetonai.

Bet pasirodė, kad 9 rugsėjo ne tik ant pirštų, bet ir orlaiviu nebuvo galima valdžios priešus suskaityti. Gi Tauragės gubernatorius taip smarkiai gynė valdžią, kad nėrė tik žmonės andaroką ant galvos ir nėrė slapta iš miesto.

Dabar jis ir jo pagelbininkas už neveiklumą atiduoti karo lauko teismui.

Išparduoda ąžuolus Lietuvoje

Parduodama ąžuolų už 4.555.000 litų. Š. m. gruodžio m. 12 d. Miškų Departamente įvyks ąžuolų ir eglių pardavimo varžytinės. Iš Trakų urėdijos bus parduodama 8.382 kelmai ąžuolų ir 610 kelm. eglių už 2.192.000 litų; iš Varėnos urėdijos — 10.979 kelmų ąžuolų ir 257 kelm. eglių už 2.003.000 lt. ir iš Dzukų (buv. Alytaus urėd.) — 2.110 kelm. ąžuolų ir 100 kelm. eglių už 360.000 litų. Tuo budu iš virš minėtų urėdijų bus parduota 151.000 kelm. už 4.555.000 litų miško.

"Pavergta Klaipėda."

Šiomis dienomis viena Kauno pilietis gavo iš Drezdeno laišką, kur be paprasto vokiečių pašto ženklo yra dar užlipdytas iš Klaipėdos krašto pašto ženklas su tokiu vokišku parašu: "Pavergta Klaipėda." Be ot yra žinių, kad tokie ženklai su panašiais obalsiais pardavinėjami net Klaipėdos krašto pašto įstaigose.

Sumažės baltarankiai

Lietuv. vidurines mokyklas manoma pertvarkyti taip, kad jas išėję žmonės atatiktų praktitškam kasdieninio gyvenimo reikalui. Tuo tikslu mokyklose įvedama prekybos, remeslu ir žemės ukio dėstymo dalykai. Senai taip reikėjo.

Urias Kacenelenbogenas.

MIESTELY

G. PETKEVIČAITĖ APIE U. KACENELENBOGENĄ

Niekas taip kelio neskina prie žmonių susiartinimo, kaip pažinimas viens kito. Todel giedraus džiaugsmingo jausmo apimti sutinkame žydų tautos rašytojo Urio Kacenelenbogeno raštų žiupsnelį, vardu "Vilniečio balsas", pagamintą netik šiandien, kada susidarė musų nepriklausoma valstybė, bet dalimi jau ir musų didelio nuvargimo dienomis, sunkiu spaudos draudimo metu. Tos sunkiosios valandos straipsneliuos "Miestely" ir "Trys" yra puikiai atvaizduotos, ir tie straipsneliai yra įdomūs musų artimos praeities gyvenimo pažinimui.

Urias Kacenelenbogenas rašo savo tarmės kalba, rašo saviškiems apie jų reikalus, jų praeitį Lietuvoj, taip pat ir apie mus, apie musų gyvenimą, musų vargus ir kovas, norėdamas saviškius su mumis supažindinti. Čia paduodamas vienas tų raštų vertimas.

Kaip didelė tautų susibroliavimo šalininkė, džiaugiuos galėdama padėti savo parašą tos aušros slenksty, kurios patekėjimo visa širdimi trokštu.

G. Petkevičaitė.

(Iš kelionės užrašų).

Lietuvos rudens prietėmis. Miglotas dangus. Graudžiai kaukiąs vėjelis vilgo srovėmis saulės įkaitintą žemelę.

Žingsniuoju dulkėtu keliu už miestelio į stotį.

Per visą dieną žmonės miestely kalbėjo, kad dvi šeimynos apleis vakare šį gimtąjį kampelį — išvažiuos į Ameriką. Pažiurėsiu ir aš, kaip važiuoja...

Priveja mane girgždąs, apdulkėjęs vežimas, kimšte prikimštas vaikų. Tarp jų sėdi sublogęs, laibas ir tiesus senis. Jis veža savo ainius į stotį. Ainiai ir jų dvi motinos, senelio dukterys, ir yra tos dvi šeimynos, kurios šį vakarą iškeliaus užjurin.

Ar nori senelis paskutinį kartą savo nepaklusniems ainiams nusišypsoti, ar juos sudrausti?

Mielas seneli, neatmins anukai ašaromis aplaistytos tavo šypsenos: jie dar labai maži! Smarkiai sudrausk juos — pravirks, bet užtat atmins senelį!

Sudardėjo vėl vežimas. Vežime, tarp kaimynų ir giminiečių sėdi dvi senelio dukterys. Greta vežimo kiutina keletas vyrų ir moterų; jie eina visi suniurę, nusiminę, lyg kaž ką laidodami, ir už vis labiau — tai jaunesnieji. Mat, vieni kiti metai praslinks, o paskiau ir jiems užners vargas ant kaklo virvę, ir jie, numoję ranka į viską, turės keliauti, dangintis iš gimtojo krašto.

O aš... aš gyvenu čia — rengiuos gyventi ir mirti šioj šaly...

Kodel gi jiems nėra čia vietos? Nugalėtieji pasitraukia — išsiblaško... Ar man skelbia laimėjimą? Laimėtojas — aš?!

Ne — aš našlaitis, našlaitis, kada mano gimtoji šalelė nebetenka savo sunų.

Sustokit, vežimai —krįsiu ant kelių prieš jus, klajunai.

Žiaurus likimas jus veja... Klastingi žabangai suspaudė musų gimtąjį kraštą, išvydami jo sunus.

Lankysiu jusų butus... vaikščiosiu į jusų bočių kapus... žiurėsiu į jusų kudikių tuščius lopšius...

Maža stoties platforma. Prieš ją traukiasi žemaičių pievos ir dirvos. Dangus susilieja su balzganomis pievomis. Greta manęs sustojo keletas valstiečių lietuvių—jie irgi išvažiuoja.

Sodžiumi ir dirva kvepia jų jauni lankstųs kunai. Panaikinsite svetur jųs tą prigimties kvapą savo prakaitu, dirbtuvių dumais! Štai ukininko, sodiečio vaikinas gausiai apžėlusiais skaisčiais skruostais. Aš, vaikščiodamas už miestelio, mačiau tą patį vaikiną prie pirkelės, krumuose bestovint —juodu su motina ašaras šluostėsi... Tada aš pamaniau, kad jie verkia turėdami namie sunkiai sergantį ligonį. Dabar suprantu: šis vaikinas atsisveikina su savo gimtine, o motina, pasislėpusi nuo žmonių akių, prieš išsiskirimą glamonėjo jį.

Štai pakluonėmis eina sublogusi, saulės nudegta moteriškė — tai klaidžiojanti miestely beprotė. Ji, apsikaišiojusi savo skarmalus tik ką nuskintomis gėlėmis, visokiomis žolėmis, lapais ir dar rankoje turinti taip pat gėlių, žolių, lapų, skuba palydėtų.

Gaudavo ji iš tų žmonių, kurie dabar išvažiuos, tai duonos kąsnelį, tai keptą bulbę, todel ir ateina ji čia, žolynais nešina.

Stovi ji atsiskyrusi nuo kitų, bet štai atsigręžė į miestelį. Keistai užgeso jos žvilgsnys, bet jos apsiblaususios akys žiuri į tuštėjantį miestelį.

Smilksta stoties lemputė, žmonių triukšmas ir musių zirzimas.

Ar rašysi? — "Tu rašyk".. "neužmirši?.."

Garlaivio dugne įspaustas laiškų maišelis... pasklys žinių žinutės — krekždė, balandis praneš apie linksmybes, meilę, o varnai kranksės nelaimes, mirtį..

"Rašysi? Rašysi?.."

Senis stovi vienas ir rankove tyliai šluostosi ašaras... Jam tik kapas išaiškins tą slėpinį, kodel jį turėjo palikti jo dukterys ir ainiai....Kitame pasauly pasimatys su jais...

Suskambėjo varpelis. Visi grudasi prie durų, laukan. Beprotė išsitiesė ant suolelio prie pat bėgių ir apsikaišiusi gėlėmis ir žolynais, įsmeigė akis į tolį.

Išvažiuojančių šešėliai žeme slenka. Paskutinis Lietuvoj šešėlių slankiojimas...

Ar tik žemė nuo jų nevirpa?!.

Gi atsisėskim visi, išvažiuojantieji ir pasiliekantieji vyrai ir moterys, seni ir jauni, atsisėskim lauke. Pilna krutine kvėpuokime gimtojo krašto orą. Teneša mums iš sodžiaus ir miestelio duonos ir medaus, varškės ir saldainių — puotausim prieš atsiskiriant!..

Man vaidinas... Šviesiais, lyg linų pluoštas, plaukais, skaisčiais, kaip aguonos žiedas, skruostais ir pilkomis myluojančiomis akimis prisiartina legendarė Lietuvos girių valdovo duktė. Beria puotaujantiems gėlių... Suskambėjo paukščių giesmės virš galvų, lauke. Skamba visur dainos... dainos iš miesto, dainos iš sodžiaus — tai ir bendras žaidimas....

Kriokia sunkiai riedąs traukinys. Užesys, verksmas, bučiavimai. Visi skubinasi. Vėl bučiavimai ir tylus glamonėjimai...

Beprotė žvelgia ilgesio užgesintomis, liudnomis akimis...

Ir vėl girdėti: "Rašykite—Neužmirškite"! Trečias skambutis. Mėgina šyptelėti, vietoj nusišypsojimo veržiasi aikčiojąs verksmas. Spiegia garvežio švilpukas. Traukinys jau juda. Atsiskiria vaikai nuo savo motinos, žemelės... išsiveža ir paskutinius savo šešėlius...

Kaskim pilekalnius, išimkim iš ten "ašarų indus", kuriuos statydavo raudotojams žilos senovės lietuvių kapuose... Atradę tuos indus, statykime juos kiekvienoj geležkelio stoty...

Grįžta namo. Visi leidžia pirma seniui eiti.

Paskui mane eina ir beprotė. Apie ką ji galvoja? — Jau sveikas protas nebesupranta šitos šeimynos nelaimių, visų šio krašto nuoskaudų...

Pasukė ji kaž-kokian užkampin, pasislėpė. Jau temsta... Dar girdėti traukinys, bet jau toli toli. Skiriasi su gimtaja žemele.

Sėduos šalikelėj ir vaizduojasi man menkoj pirkelėj kankinasi valstietė-motina, o vyras ją ramina: "Užteks, gana, boba, žlemti"! O pats, žibintuvu nešinąs, išeina iš triobos laukan. Lyg alkanas vaikas prie išdžiuvusios motinos krutinės puola jis ant žemelės ir, graudžiai verkdamas, graužia ją savo pageltonavusiais dantimis...

Karų nualinta, del baudžiavos, sodiečių tamsumo ir suvaržymo apleista, žemelė motina neįstengia savo vaikų išmaitinti...

Graužia valstietis žemę ir rauda: "Oi brangioji mano žemele, kam aš tave paliksiu?..

Senis žydas šlama kurpėmis tamsioje pirkioje... ieško savo ainių, dukterų... Prieš pusę amžiaus jis buvo gavęs tėvo krautuvėlę... Dabar viskas parduota... Nebėra kam verstis... Viskas sugriuvo... Suskrebėjo kampe pelė, ir jis sustojo, žiuri tamson... Ar ateis kai kada ainys jo kapo lankytų?.. Tada jo lavonas kape iš džiaugsmo sujudėtų, jei jo įpėdinių kojytės sutrepsėtų gelsvame kapo smėly...

Dusuoja myluojanti ir raminanti rudens naktis...

Traukinys jau kažkur toli, toli ir vis rieda, rieda dar tolyn prie vandenyno... O už vandenyno kiek musų krašto sunų!..

Iš tukstančių užjurio debesų siekiančių namų langų, žiuri drėgnos akys — mato musų kraštą, o iš tukstančių musų pirkelių langų mes matome jus — išeiviai...

"A—u!" šaukiu: "Atsiliepkit ir už tukstančių varstų!.. Ir rodos, kad iš toliimo užjurio plaukia: "A—u!.." atsiliepk tėvyne, Lietuva!.."

Užmigau ir lyg sapne šaukiu: "Bėkim pas kits kitą, suseikim, broliai!"

Ir sapnuoju, kad mes bėgam pas kits kitą, lekiam, vėjo nešami. Atsiduriam languojančio, mus skiriančio vandenyno krašte, krentam bangosna, — "neškite mus'. Kas randa lentą, kas sienoji ir plaukiam pas kits kitą. Štai jau okeano vidurys... susitikom... Metam lentas ir sienojus šalin, puolam kits kitam į glėbį... Šniokščiančios bangos blaško mus, bet mes jauni, tvirti tik juokiamės, tik kvatojamės... Mylim savo kraštą, mylim visą žmoniją, mylim visą pasaulį, juras, dangų ir šnekamės, ir kvatojamės...

Sveikiname kits kitą tolimųjų brolių vardais...

Kur plauksim? —Ir čia, ir ten juk musų giminės...

Cha—cha... Kiekvienas plaukia ten, kur bangos jį neša.

Auštant pabudęs, atsimerkiau ir ištariau: "Suplėšyta Lietuva į dalis! Verkdami lydime jus, broliai... Tvirtai įsiminkite gimtąją šalelę. prakaitu nuplaustus skatikus dar mums, nualinton šalelėn siunčiate... jus iš tolo savo prakaitu ir krauju tukinate musų žemelę... bet vistiek ji amžinai tiesia rankas į jus glamonėti... Ateis laikai Lietuva trimitų garsais iškilmingai jus susitiks"...

Ir auštant iškeliavau iš miestelio, sakydamas vėjui:

— Sveiki jus, tolimi broliai!..

1912 m.

Kitas manosi tuomet esąs savo vietoje, kai jis kitam skersai kelio atsistoja.

Mintys apie moteris

Anglikės.

Anglikė mokinasi ir svajoja tiek daug, kad ji savo širdies instinktą suklaidina, kad ji pameta betarpį ryšį tarp instinkto ir dvasios ir iššaukia šių dviejų gyvenimo faktorių skilimą be kurių negali pasireikšti moteriškos esybės švitėjimas ir harmonija.

Bogumilas Goltz

Amerikietės

Amerikietės gyvena žiurėdamos į save, neigdamos vyrus ir melsdamies auksui.

A. Bellegarnique.

Italės

Italė moteris yra švelni motina, stebėtinai maloni meilužė. Italijoj yra dar pasiaukavimu nuskaidrinta meile, ką kitos tautos senai jau pametė. Deją Prancuzijos įtaka ir italų moteris daro kaskart tuštesnėmis ir pramonė ištraukia iš namų daug mergaičių. Lem Benelli

Prancuzės

Nuo grįžusių iš Prancuzijos girdėjau, kad prancuzai apie savo moteris šitaip išsireiškia: "Moteris yra furija ir kenksminga dvasia namuose, angelas bažnyčioje, bezdžionė lovoje, nežabotas žvėris lauke ir ožka darže." W. Bercher

Korsietės

Korsiečių moterų nenuilstamas darbštumas yra žinomas; paklusnios vyrams ir tylios draugijoj, atsidavusios tarnavimui ir visas darbo sunkumas joms krinta. Ferdin. Gregorovius.

Vokietės.

Tikros vokiškos moterys. Nuo kiekvieno žvilgsnio iš vyro akies jos vėl darosi jaunomis mergaitėmis ir užsidaro pačios savyje. Fr. Hebbel.

Turkės

Rytų moterys visai negyvena baimėj ir drebėdamos prieš savo valdovą, kaip mes manome. Turkų moters gyvenimas, asmuo, nuosavybė, namai yra gerbiami ir tikri. Jos liežuvis yra palaidas, ir nei vyras, nei paša, nei padišah negali jų suvaržyti liežuviu naudotis. B. Goltz

Serbės

Nors Serbų moteris kaip karžygių motina ištikimai stovi šale savo vyro tačiau ji yra vis dar jo nužeminta tarnaitė, jo namų gyvulys, jo ekonominis reikalas. Ji ir šiandien tebeskaitoma žemesniu gyvunu.

J. B. Bernardzikovska.

Rusės

Rusų moterys daugumoj myli labiau tą vyrą, kurs ją smarkiau muša. Kas liečia inteligenciją ir valios laisvę, apšvietimą ir padėtį šeimynoje, rusų moteris stovi greta vyro, o neretai ir aukščiau už jį. Leray Baulieu

Ispanės

Ispanės visuose savo pasielgimuose ir užsilaikymuose ligi mažiausių apsireiškimų parodo originaliai ir puikiai įkunytą savo visos tautos romantinį genijų, tačiau jų charakterio energijai truksta švelnumo moteriškojo malonumo.

Lenkės

Lenkės yra šiaurės ispanės.

Bog. Goltz

Portugalės

Portugalės žymiai skirias nuo ispanių. Jos mažiau yra judrios ir linksmos, mažiau budrios ir mažiau įkvėptos nuotaikos visiškai sutirpti viešajame gyvenime. Tačiau Lissabonos moterys yra gražiausios visoje šalyje tarp Minho ir Algeros.

S. Lerchtnfeld

Indės

Manu įstatymų knygos rašo: "Moteris neturi turėti ant žemės kito dievo apart savo vyro. Jei jis ir dar tiek biaurus ir nedoras butų, ji tačiau turi jam reikšti dievišką pagarbą ir nusižeminime jam tarnauti. Muša jis ją ar keikia, ji turi bučiuoti jo rankas ir prašyti dovanojimo, kad ji buvo nelaiminga budama jo pykčio priežastis. Jei vyras numiršta, tai moterei nebelieka ant žemės kito nusiraminimo, kaip susideginti kartu su vyro lavonu..."

Lietuvės

Lietuvaitės moters prototipas ligi vėliausių laikų buvo Palangos Birutė.

Žmonės rečiau mus apviltų, jei mes mažiau jiems duotume progų mus apvilti.

—/—/—

Vyrų širdis turi mušti del šviesos, bet moterų širdis turi mušti del meilės.

—/—/—

Artistė apie meilę

Meilė yra sako viena artistė kaip žaibas — ji muša į nepaprasčiausias vietas. Ir lygiai kaip žaibas taip ir meilė mušdama taip netikėtai ir taip netikėton vieton, paprastai tik nuostolius padaro.

ANGLIJA STATO CEPELINUS

Yorkshire apylinkėje Anglijoj įtemptai visu smarkumu statomi milžiniški orlaiviai-cepelinai, kurių tikslas bus greičiausiai susisiekti tarp Anglijos ir jos tolimiausių kolonijų. Kiekvienas toks cepelinas kainuo apie 8 milijonus dolerių, galės nešti šimtą keleivių ir 150 tonų sunkenybių. Bus kambariai net ir baliams ruošti. Cepelinas galės iš Anglijos nuskristi į Indiją, Australiją, Pietų Afriką ir Kanadą laike 2 ar 3 dienų, galės lėkti po 70 mylių per valandą ir lengvai perskris 4000 mylių tolumą be jokio sustojimo ir nereikalaudamas papildyti degamosios medžiagos ie orlaiviai bus po 730 pėdų ilgumo, lėks 5000 pėdų aukštybėj.

Vokietija yra pirmoji tokių cepelinų išradėja ir nuo 1910 m. ligi 1914 m. 5 vokiečių cepelinai padarė apie 2000 lėkimų ir pervežė 42,000 žmonių ir neįvyko nei vieno nelaimingo atsitikimo.

Kaip matyti cepelinams priklauso ateitis ir neužilgo vietoj laivų okeanais milžiniški orlaiviai padangėmis lakstys aplink pasaulį.

Daugiausiai duoda tas, kuris atleidžia.

Ko pasaulis nesupranta, ką jis pasmerkia.

Dažnai reikalinga daugiau pajėgos susivaržyti, kaip pasileisti.

Švelniausių pajautimo atspindžių tas geriausiai supranta, kas stengiasi, juos suvaldyti.

Ispanijos korikai seniau nešiodavo "valdišką ženklą" — mažas sidabro kopėčiukes, prisegtas prie skrybelės.

Buti patenkintu, reiškia: visą, ko negali, ir nenorėti.

Juokas, linksmas žodis dažnai didžiausius dalykus tiksliau ir geriau atskiria, kaip rimtumas ir aštrumas.

Kas nebegali juoktis, tas yra pražudęs ant šio pasaulio savo linksmumą ir budrumą, ir kas tikrai iš visos sielos gali juoktis, tas neturi blogos sąžinės.

Dvi didžiausios kino žvaigždės Hollywoode smarkiai susiginčijo —viena kaltina antrą del per daug bučiavimosi. Matyt ir žvaigždės turi savo rupesnių.

Europoj įsisteigė "tifu sirgusių sąjunga"! Siulome dar įsisteigti sąjungoms hemorroidais sergančių, operuotų nuo aklosios žarnos uždegimo, jurių kiaulikių ir baltųjų pelių augintojų, gavusiųjų per ausį ir tam panašių.

Vienas misionierius ištyrė, kaip viena Pietų Amerikos indionų veislė suskaičiuoja ligi 18. Jie sako: "Šogemek waktha mokeminik anthanthla ma".Lietuviškai bus: suskaityk rankų pirštus, paimk koja ir dar tris pirštus antros." Kiek rankų kojų jiems reiktų suskaičiuoti, sakysime, Fordo turtams?

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

THE LITHUANIAN WEEKLY

Published Every Thursday at South Boston, Mass. by the LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA

J. PRONSKUS, Editor and Business Manager

Savaitinis laikraštis, leidžiamas kas ketvergas. Prenumerata turi but apmokama iš kalno. Prenumeratos metas saitosi nuo dienos užsirašymo. Metams kainuoja (Amerikoje) $2.00. Kanadoje ir kitur — $3.00 Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderius, adresuojant:

"Sandara", 327 E Street, South Boston, Mass.

Entered as Second Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1897.

Redakcijos Straipsniai.

LENKŲ PAVOJUI DIDĖJANT

Vis garsiau aidėjantis pasaulinėj spaudoj lenkų gulimas ant Lietuvos negali praeiti be didžiausio susirupinimo nei pro vieno lietuvio ausis. Matome, kad lenkų plėšraus aro nagai ne tik vis labiau apglėbia Lietuvą iš oro, bet smenga giliai į patį lietuvių tautos kuną. Didžiausiu gudrumu paruošiama pasaulio opinija per didžiąją spaudą, lenkiama lenkų interesų pusėn Tautų Sąjunga ir kaimyninės Lietuvai valstybės, slapta kalami ginklai. Negana to, lenkai sugebėjo ir Lietuvos politikų pabėgėlių vargus išnaudoti savo planams. Šiaip ar kitaip, iš gautų tikrų žinių matome, kad Plečkaitis su savo klika bus atlikę Lietuvai darbą, nelyginant kaip kad sunus nueitų atvesti žmogžudžius į savo sergančios motinos stubelę. Kokio yardo vertas toks sunus, gerb. skaitytojai dasiprotės patys!

Bet šiuo momentu sielotis del atskirų nenaudėlių butų lygu, ką vandeniui pralaužus maluno tvenkinį pulti mušti vištas už žemės ant to pylimo kasinėjimą. Del santykių su lenkais neturi teisės kalbėti nei Plečkaitis, nei Voldemaras, nei kuri kita atskira butybė, tik visa **lietuvių tauta.** Tik ji savo vieningu balsu turi teisės pareikšti savo valią, ar ji su lenkais tarsis notomis ar armotomis. Šiandien svarbiausia tai, kas tuos neraminančius reiškinius pagimdė. Juk ir Plečkaičio išdavikinga rezoliucija, ir pasaulio simpatijų prie Lietuvos atšalimas ir lenkų krauju atsiduodantys planai yra pasekmė tos visiems pasibaisėjusios Lietuvos vidaus padėties, kurią vadinama žiauria diktatura.

Vienintėlis Lietuvai išgelbėjimas ir jos išniekintos garbės atstatymas yra — galingas pareikalavimas: **šalin iš Lietuvos kruvinoji despotija,** nes jau ir aklam darosi aišku, kur ji veda!

Amerikos Lietuviai, jus mylėjote prisikeliančią Lietuvą ir jai visa atidavėte. Šiandien ji skubiai laukia jusų balso.

DEL SLA. NOMINACIJŲ

Šiemet SLA. Pildomosios Tarybos viršininkų nominacijos prasidėjo gana gyvai, bet baisiai pakrikusiai Veik kiek politinių pakraipų tiek sąrašų. Socialistai turi pusiau savo, bolševikai grynai savo, pažangieji taut. tiečiai vieni laikosi už grynai tą pačią senąją Pildomąją Tarybą, kiti siulo pakeitimų.

Visų norus vargu butų galima subendrinti, bet viena turi atminti kiekvienas susipratęs lietuvis, kad juo mažiau bus vienodumo nusistatyme, juo daugiau bus pavojaus iš bolševikų pusės.

Aišku, kad su savo raudonuoju sąrašu bolševikai toli nevažiuos, bet jei del atskirų kandidatų nominuotojų balsai susiskaldys, tai į tokį plyšį bolševikas gali įvažiuoti.

Kas šiandien svarbiausia tikriesiems SLA. nariams Sarbiausia, kad Pild. Taryba butų apsaugota nuo bolševikų įsiropimo. Tai matyt ir rupi, bet į vieną bendrą tikslą yra einama keleriopais keliais.

Mes kol kas duodame išsitarti visokioms nuomonėms, bet pamate laikysimės tos linijos, kuri šiuo metu SLA. naudingiausia, kad prieš bolševikų suglaustas atakas butų kuotampriausis bendras frontas.

Tauragės apskrities viršininku paskirtas dvarininkas Stungevičius. Jis budamas Tauragės žemės Ukio tvarkytoju pagarsėjo, kaip didžiausias kyšininkas ir net Krupavičius pavijo užtraukdamas kriminalinį apkaltinimą. Jis tvarkytoju bebudamas ir sau dvaro centrą pasiskyrė. Jau artėjo teismas, bet gruodžio 17 visą palaidojo ir Stungevičius vietoj kalėjimo gauna apskrities viršininko vietą. Ir apie bylos eigą nė nesigirdėti.

Kitas Tauragės čėnas, Isios nuovados viršininko padėjėjas Adamkevičius. Jis budamas kariuomenėje kapitonu pardavė žydui kareivines ir pragėrė pinigus. Žinomas Tauragėje latras Stirbys, po 17-tos priimtas policijon, kur išreikalaves iš areštuotų pinigus užsisakė degtinės.

Lietuva pavojuj

"The New York Times" (iš Lapkričio 20, 1927) korespondentas Lincoln Eyre piešia liudną Lietuvai ateitį del dabartinės Lietuvos valdžios spangumo ir pakvaišimo, kuri visur, sau tiktai priešų prisidarė ir visus draugus prarado.

Korespondentas įsigilinęs į Lietuvos padėtį nenumato jokios geresnės išeities, kaip tiktai padalinimą Lietuvos tarp Lenkijos, Latvijos, Vokietijos ir Rusijos! Kas užtartų Lietuvą— nėra.

Tai vaisiai katalikiškos politikos vedimo, kuri įkurė Lietuvoje fašistišką bolševizmą, nuversdama demokratišką valdžią, sukeldama brolį prieš brolį viduje, ir visas valstybes iš oro prieš save.

Viena Lietuva su 2,000,000 gyventojų ir išskaidytų į "gerus" ir "negerus", negali nė manyti apsiginsianti nuo antpuolių iš visų keturių pusių.

Taigi Glovackiai, Plechovičiai, Musteikiai ir Voldemarai su Smetona gali patapti Lenkijos generolais. Amerikos visi smetonlaižiai gaus pelnytą algą, o Lietuvos liaudis vėl bus pavergta Lenkijos ponų išnaudojimui ir persekiojimams kaip Vilnijoje.

Lietuvos armijos spangi vadai yra kalčiausi Lietuvos dabarties pavojaus dėlei pasileidimo politikauti kad leidosi katalikams persikalbėti ir įvykdė smurtą Gruodžio 17, 1926, o Amerikos tuli katalikiški fašistai tiems banditams net "garbės kardus" patiekė.

Malonu buvo matyti Lietuvą prisikeliant iš grabo, bet kaip naminiai neprietelai, katalikiški kunigai su militaristais diktatoriais vėl verčia Lietuvą į grabą, ir chameleonai Amerikoje jiems padėjo — tai kiekvienas tikras lietuvis turi verkti kruvinomis ašaronis. Kunigėliai, vyskupai pasidžiaugs savo darbo vaisiais, katalikybė išgelbėta sulyg "konkordato" Lietuvos valstybė ir garbė jiems niekad nerupėjo.

P. Mikolainis

Speigai

"Vilny" tik del algos burnojantis Stasys Strazdas — K. Valonis (kiti sako Kvailonis) net susirietęs keikia Lietuvos fašistus. Jis rašo, lyg kas dar nežinotų, kad prasigėrusio ir prasikortavusio Smetonos vedami katalikiški banditai užsisėdo Lietuvos liaudžiai ant sprando smurto pagalba. Gerai. Bet kodel Strazdas-Valonis neparašo, kad tokio pat smurto pagelba užsisėdo Rusijos liaudžiai ant sprando ir raudonieji kvašistai.

Tik del algos burnojantiam Valoniui nevertėtų taip daug sielotis del smetoninių fašistų barbarizmo Lietuvoje, jeigu jis ramia sąžine gali remti tokias pat vachanalijas Rusijoje. Jeigu ne smetoninių vandalų įsigalėjimas Lietuvoje, tai ir Valonio proteguojami lietuviški kvašitai Amerikoje nebut galėję iškaulinti iš žmonių $10,000.00, kurių nemaža dalis algos pavidale ir pačiam Valoniui teko.

K. Valonis jau nuo senai žinojo, sprendžiant iš seniau "Naujienose" ir jo paties redeguojamose "Žiniose", tilpusių jo raštų, kad toji rušis komunistų, kuriai jis dabar priklauso, yra grupė tų nenaudų, kuriem visokios žmonių nelaimės buna pelningiausiu šaltiniu jų gyvenimo. Ir ištiktrųjų! Iš kokios darbo žmonių skriaudos dar jie nepadarė puikaus biznio? Netenka stebėtis, todel, kad šiandien jų visi lyderiai jau turi po raudondvarį, supasi Packard automobiliuose ir kelia naktines orgijas Roadhousėse.

Speigas.

ŠALIS BE DRAUGŲ

(Įsid. į onu ustį.)

rupesčiai bus jau kiti ir tada nesutikimas tarp 65 milijonų vokiečių ir 30 milijonų lenkų augs tol, kol bus "Faterlando" viena dalis atskirta nuo kitos.

Vokietijos armijai stovint prie Lenkijos priešakinių durų ir Raudonajai armijai — prie užpakalinių — su Lenkija del valstybinių ribų butų galima lengviau susitarti. Atsakymo tenka laukti iš Varšuvos. Bet Lietuvai skaisčios ateities nenumatoma.."

Vilniaus byla vėl iškelta.

"Viln. Aidas" rašo:

Tenka visai sąmoningai konstatuoti, kad Vilniaus byla tarptautinėj arenoje vėl iškelta. Ir tatai padarė ne kas kitas, o tik Lenkija, kuri visą laiką tvirtino, kad klausimas baigtas ir prie jo Europa niekada nebegrįš. Kaip gi tatai atsitiko? Gal to Lenkija norėjo? Griežtai ir trumpai atsakyti į šį klausimą sunku. Labai galimas daiktas, kad Lenkija norėjo jį pajudinti taip, kad bent vieną kartą Lietuva liautųsi nuolat kėlusi ir visą savo politiką aplink jį sukusi. Šitaip Lenkija tikrai galėjo norėti. Imant griežtai, nę pats Lietuvos nusistatymas Lenkijai čia rupi, bet diplomatiniai, o ypač ekonominiai santykiai su Lietuva. Prie to verčia Europos taikos konsolidavimo, bendro fronto prieš Sovietus ir ekonominės Vilniaus krašto ir net visos dabartinės Lenkijos respublikos šiaurės padėties klausimai.

Kad padėtis yra labai sunki, ir ji slėpti nebėra galimybės, tai rodo ir Vilniaus dvarininkų "Slowo" dienraščio šauksmai apie Vilniaus smukimą ir supliuškusios lenkystės ekspansijos viltis. (Palyg. jo X. 27 d. str. "Czy likwidujemy Wilno." Tas Vilnius ekonomiškai susimukęs, pasirodo, nebetarnauja "lenkų kulturai ramščiu", į kurį ji atsirėmusi galėtų "leisti spindulius" (promieniowac!) į visas puses, Vilniaus universitetan niekas nesiveržia, isskyrus Lodzės žydelius, kurie čia spraudžiasi studijuoti tik mediciną, gerieji profesoriai ir žymesnieji veikėjai bėga į Varšuvą. Situos visus faktus mums sukonstatavo ne kas kitas, o tik ponas Cat'as.

Šiuo laiku Lietuvos valstybė gyvena vidaus kovų laiką. Valdžią turinti partija sumanė ir rengiasi vykdyti tam tikras reformas, kurios esamą vidaus jėgų santykių stovį paliktų ilgesniam ar trumpesniam laikui ateity. Sitokioj situacijoj priėjo ir ligi Tauragės įvykių. Visiems žinoma, kad kova gerokai aikvoja nervus, ir del to jos dalyviai pasidaro mažiau kantrūs, greičiau reaguoja jausmais, negu protu.

Šitaip rodos bus galvoję tie lenkų veiksniai, kurie skelbė nelemtos kilmės laišką ir rašė apie "lietuvių smurtus" (gwalty litewskie!) tuo paruošdami savo visuomenę prie represijų, kurių buvo stvertasi prieš visą eilę lietuvių veikėjų ir įstaigų. Matomai buvo apskaitoma, kad Lietuvos vyriausybė taip pat įsakys savo organams stvertis kontrepresijų. Iš to turėjo kilti dar didesnis triukšmas, o gal ir noras jėga įsikišti į bylą, teikiant pagalbą represijų aukoms. Tada byla butų pasiekusi tarptautinius veiksnius, kurie gal jau butų turėję naujų įvykusių faktų. Kas pradėjo pirmutinis, kas ką prigavo, kas ką suklastojo —argi besugaudyti datas? Šitokioj maišaty galima buvo tikėtis naujų laimėjimų, gal nusileidimo nors daly, nors santykių užmezgime, nors Vilniaus klausimo atidėjimo į šalį ir tt.

Bet šiandien faktina padėtis yra tokia,, kad Kauno nervai išlaikė, kontrrepresijų niekas nesitvėrė. O ką padarė kaimynas, bešališkai perstatyta Tautų Lygai. Byla iškilo, ir joje atsakovas yra tas, kuris norėjo buti ieškovas. O kad atsakovo rolė jam labai nepatiko, tai rodo visa eilė oficijoziškiausio "Kurjer Poranny" straipsnių su piemeniškais pludimais.

"Kurj. Por." N. 296 atpasakojo žymaus vokiečių publicisto d-ro T. Wolff'o pašnekėsį su Lloyd George. Kai tame pašnekesy p. Wolff'as nusiskundęs, jog vokiečiai savo politikos kelionėj dar vis aiškiai nekoridoriaus, Lloyd George'as paguodęs: "Juk Tamsta žinai, kad per visą istoriją nėra buvę žmogaus, kuris galutinai susikalbėtų su lenkais (...dass in der ganzen Geschichte noch niemals jemand mit den Polen fertig geworden ist). Iš to išeina, kad vokieciai dar gali turėti vilties Lenkijos galvon, juo labiau, kad anglų liberalų vadas pasigyręs, jog busimus rinkimus Anglijoj laimėsią jie su Darbo Partija. Diena vėliau tas pats "Kurj. Por." N 27 pranešė, kad Lloyd George'as panašiai kalbėjęs Londone Tautų Lygos Draugų suisrinkime Tarp kita ko jis pasakęs, kad "Vilniaus aneksija ("Kur. Por." čia deda šauktuką) yra tokia problema, apie kurią Europa dar daug išgirs."

Jeigu prie šito visa pridėsime dar Sovietus, kurie į Vilniaus bylą žiuri visai kitaip, negu Varšuva, toliau —Vokietijos nusistatymą, kuriam Nepr. Lietuvos gyvavimas neišvengiama savo atsigavimo sąlyga; jeigu galop, dar pridursime, Latvijos sutarties su Sovietais ratifikavimo faktą, kuris labai daug sako apie naujus vėjus tarptautinėj politikoj, tai jau turėsime tos tarptautinės situacijos dugną, kuriame Vilniaus klausimas iškyla ir tai iškyla iš tos pusės, iš kurios mažai kas šiandien telaukė.

D-ro Rutkausko atviras laiškas A. Smetonai.

D-ras Med. A. Rutkauskas Chicagoje, žinomas ir sandariečiams iš jo gilios minties straipsnių retkarčiais prisiunčiamų "S-rai", įdėjo per "Nauj." p. A. Smetonai tokį laišką, kurį dalimis paduodam:

Lietuvos šalies laisve ir musų tautos gerove besirupinančiam nėra "cenzuros".

Lietuvos istorija teršiantis 1926 m. gruodžio 16-17 dd. Lietuvos Seimo išvaikymas ir Lietuvos Konstitucijos įžeidimas, (su begėdžių karjeristų pagalba) davė progos Tamstai įsipiršti, neteisėtu budu, Lietuvos prezidento vieton.

Tamista jau ne tasai kaimiečio sunus Antanas, buvusio "Vairo" Redaktorius, bet, dėja, lenkės dvarininkės įtakoje pražuvęs koniako gėrikas ir kortelninkas.

Tamista 1920 metais, prieš susirenkant Lietuvos Steigiamajam Seimui, Lietuvos žvalgybos viršininku paskyrei Kazį Pilėną, Anglijos agentą. Tamista globojai lenką Grinkevičių, kuris lenkams padėjo Vilnių užimti ir Lietuvos valstybės turtą tyčia lenkams Vilniuje paliko. Tuo pačiu laiku lietuv. inžinierių Paunkonį it po šluotą laikei.

1920 metais į Lietuvos Steigiamąjį Seimą Tamista negavęs nei atstovo vietos, visą Lietuvos Seimą šmeižei, niekinai. Ne kartą man pats Tamista, Antanai, sakei: "Tie piemens (Lietuvos Seimo atstovai! **A. K. R.**) pražudys Lietuvą... Aš pirmas ir paskutinis Lietuvos prezidentas." Tamista nuoširdžiai geidei, kad Lietuvos Seimo atstovams nesisektų. Tamista daug kartų man kalbėjai, kad Lietuvos Steigiamasis Seimas, "be manęs nieko gero nepadarys". Visuomet Seimo atstovus tiktai "piemenimis" vadindavai. Lenkų sėbrai, Kaune tuomet buvusieji prancuzai, dažniausia pas Tamista lankydavosi, ir visas Lietuvos valstybės silpnybes Tamista jiems su pamėgimu išpasakodavai.

Tamista suokalbiauji, intrigas darai prieš daug geresnius Lietuvos nepriklausomybės darbuotojus, negu pats ir visi tie, kurie nun Tamistai nepataikauja. Tokie Tamistos ir kitų karjeristų darbai Lietuvai gerovės nelemia. Saugokis, Antanai, kad nepražudytum Lietuvos!

Lietuvos kunigija — su labai mažais išėmimais — Lenkiją žiuri, kaipo į savo tuomo globėją. Lietuvos dvarininkai nesipriešins lenkams, jeigu lenkai bandys Lietuvą užimti. Tamistos artimiausieji draugai —"pučo" įvykintojai—bent viršunėse, yra lenkiškai kalbantys "patrijotai"

Tuo gi tarpu Tamistos žadamas "tautos atsiklausimas" referendumas yra tik Tamistos priemonė žmones apgaulioti.

Tamista išniekinai Lietuvos Konstituciją ir visai tautai kasdien kenki savo "aristokratiškomis" intrigomis, šnipavimu, cenzura, draugijų veikimo slopinimu ir kulturinių įstaigų naikinimu.

Nors Tamista ir dvigubas kunigams algas mokėsi ir sufašistuotus jaunuolius generolais skirsi, vis tik liaudies balsais į Lietuvos prezidento vietą nebusi išrinktas —tai visiems aišku. Jeigu Tamista nori gerą vardą atgauti ir Lietuvai patarnauti, tai užleisk — bet skubiai, kad nebutų per vėlu! — Mykolui Biržiškai savo vietą, kad ir diktaturos pavidale, o pasidžiaugsi ir pats, ir visa Lietuva.

M. Biržiška tikrai sugebėtų visas lietuvių sroves suderinti ir visai tautai įtikti, kaipo tinkamas Lietuvai Prezidentas.

Taip pasielgdamas, dar galėtum išgelbėti savo suterštą vardą ir užsipelnytum Lietuvos padėką.

Lietuvius ir Lietuvą mylintis,

Antanas Rutkauskas, M.D

LAIKINOJO VILNIAUS LIETUVIŲ KOMITETO PAREIŠKIMAS

Suminėjęs visą chronologiją lenku padaryto teroro prieš Vilniaus krašto lietuvių visuomenę K-tas rašo:

Laikinasis Vilniaus Lietuvių Komitetas savo posėdy spalių 23 dieną apsvarstes visus įvykius ir prezidiumo darytus žygius, nutarė visuomenės vardu paskelbti šitoki savo nusistatyma: Vilniaus krašto lietuviai dirba tik ramų kulturinį darbą, kuris jiems yra garantuotas tarptautiniu traktatu ir Lenkijos konstitucijos. Ir oficialiai valdžios paskelbtas represiju priežastis mes negalime turėti įtakos, negalime jų ir patikrinti. Patys budami Lenkijos tautinės mažumos padety, pritariame visų mažumų reikalavimams pilnos laisvės kulturiniam darbui, ką esame deklaravę per savo delegata mažumų atstovų suvažiavime Genevoj 1926 metais. Kai del nenormaliu santykių tarp dviejų kaimyninių valstybiu, tai mes negalime imti už juos jokios atsakomybes, Lietuvos valdžios ir jos įtakoj esamų organų varomoj politinėj akcijoj nedalyvaujame. Mes norime tiktai, kad tas ginčas butų likviduotas taikos keliu, patenkinant visų musų krašte gyvenančių tautų reikalus. Del šitų priežasčių mes neturime buti retorsijų aukomis ir del jų taikymo protestuojame.

Vilniaus Kuratorijos nurodomi motyvai mokyklų uždarymui, kaipo nepamatuoti, yra atremti "Ryto" Draugijos Valdybos proteste, paskelbtame spaudoj šio mėnesio 11 dieną.

Pavartotų prieš lietuvius priemonių nelikvidavimas sudaro padetį, kuria naudosis visi šovinistiniai nusistatę lenkų tautos galvalai ir rupinsis lenkinti musų liaudį ir vaikus per bažnyčias, mokyklas ir kitas įstaigas. Lietuviai, gyveną iš senų senovės šiame buvusios Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos centre, turi pilną teisę išlaikyti savo tautybę ir varyti savo kaiboj kulturinį darbą, kuris XX amžiuje neturi buti varžomas. Prieš visas pastangas tą darbą varžyti mes griežtai protestuojam ir reikalaujame prigulinčias mums teises vykdyti gyvenime.

Pirminin. D-ras D. Alseika
Vicepirmink. K. Veleckas.
Nariai K. Stasys, D-ras J. Šlapelis, V. Budrevičius, D-ras A. Rymas, F. Šickaitė, P. Karazija.
Sekretor. A. Juknevičius

Apžvalga.

KRIKŠČIONYS JAU DEROSI SU VOLDEMARU. NUSILEIDŽIA, BET KURIE?

Oficialus valdžios biuletinis

Valstybės Elta paskelbė: Kaunas. XI. 2. (Elta). Vyriausybės iniciatyva spalių mėn. 24 ir 25 d. ėjo pasitarimai koalicijos susitarimo reikalu tarp tautininkų iš vienos pusės ir krikščionių demokratų ir liaudininkų sąjungos iš antros. Pasitarimams pirmininkavo ministeris pirmininkas prof. Voldemaras. Kalbėta tuo tarpu tik apie konstitucijos keitimą ir referendumą. Kitas posėdis numatomas lapkričio m. pradžioj.

Krikščionių dem. partijos vadas į tai pareiškė spaudai be kitko:

"Ir vieną kartą — sako krikščionių demokratų vadas — mano partijos ir liaudininkų sąjungos atstovai kreipėsi į valdžią su pareiškimu del padėties šalyje ir užsieny. Visi kiti susitarimai įvyko tautininkų iniciatyva.

Prieš kokius du mėnesius ponas Bistras ir p. Stulginskis buvo pakviesti pas valstybės prezidentą, kur buvo smulkiai aptarti (pasikalėjimas tęsėsi 4 v.) tautininkų su dešinėmis partijomis koalicijos sąlygos. Tačiau prie susitarimo neprieita. Panašus pasitarimai įvyko kelis kartus.

Paskutinis pasitarimas įvyko spalių mėn. 25 d. pas ministerį pirmininką. Vyriausia tema visuose pasitarimuose buvo ruošiamas referendumas.

Paskutiniame pasitarime pas ministerį pirmininką pasirodė, kad valdžia yra griežtai nusistačiusi pravesti referendumą ir todel derybos jokių rezultatų neįgavė.

Šiaip ar taip politiniuose sluogsniuose viešpatauja įsitikinimas, kad abi šalys galys nusileidimų ir koalicija bus sudaryta."

Krikšč. "Rytas" rašo:

"Musų giliu įsitikinimu katalikiškos grupės nėra pasižadėjusios amžidien vengti bendro darbo su bet kuria politiška grupe (išskyrus žinoma komunistus). Jos taip pat, kaip rašo "Lietuvis" del tautininkų— **"norėtų, kad visa tauta, neisskiriant nė vienos grupės, galėtų šiuo svarbiu momentu buti stipriai vieninga ir dirbti bendrą darbą"** (Ryto pabr.)

Kiekvienam yra aišku, kad tai yra tik idealas. Vienok, musų manymu, reikalinga ta idealą artėti ir sutelkti į bendrą darbą tiek organizuotų pajėgų, **kad jos atstovautų aiškią visuomenės daugumą.** ("Ryto" pabr.)

Bet tam reikalinga sudaryti sąlygos, o sąlygoms sudaryti reikalinga daug geros valios, išminties ir pasiryžimo. Visa tai šiuo metu pareina nuo tautininkų ir jų vyriausybės. Ar jie tai pajėgs — parodys netolima ateitis."

Kaip ten ir bebutų, bet viena pasilieka aišku, kad Smetonos-Voldemaro ir štabistų grupė prie jokio susitarimo parlamentariniu keliu nenori prisileisti ir nori žut but pravaryti referendumą del konstitucijos ir seimo pakasavojimo. Tad ir tos derybos su krikščionims yra tik bandymas juos palenkti prilarti savo žygiams.

Ar krikščionys jau taip greit permainys savo nusistatymą ir nusilenks, mes ir greit pamatysime.

ANGLAI APIE LIETUVĄ

Anglų laikraštis "Manchester Guardian" rašo:

"Visa padėtis Lietuvoje išrodo labai neaiškiai. Teroras ir cenzūra praleidžia mažai žinių. Tik vienas dalykas yra aiškus, butent, kad fašistinė diktatura Lietuvoje tokia žiauri, jogei iššaukė sukilimą, kuriame miesto ir sodžiaus darbininkai, matyti, vaidino vadovaujančią rolę. Šis sukilimas, savo aukščiausio punkto pasiekęs Tauragės kovose, buvo nugalėtas ir dabar visas judėjimas yra triuškinamas teroro priemonėmis, taip gerai žinomomis Rusijoje, Vengrijoje ir Bulgarijoje."

LIETUVOS ŽVALGYBININKŲ REGISTRAS

(Iš prigauto sąrašo)

Tauragėje, mokesčių inspekcijos raštininkas Vladas Kelpša, gyvena Vokiečių gatvėje. Jonaitis Antanas, tarnauja komendanturoje raštininku, gyvena Majorato gatvėje, Stirbys Juozas, tarnavęs policijoj, vėliau apskr. viršininko raštinėj, Bažnyčios gatvėje, Janikavičius, Tauragės skyriaus, Zingerio b-vės vedėjas.

Cypinas, Zingerio b-vės agentas Tauragėje. Buvo 1923 m. Raseinių pašto viršininku ir pralošęs 30,000 valdiškų litų mėgino bėgti užsienin. Po septynioliktos gruodžio buvo tyčia uždarytas su suimtaisiais ir perdavė komendantui visų kalbas.

Kaune, Šančiuose, ryšių batalione, 1-jo telegrafo tel. kuopoje, eilinis Palaikis Ant.

Eržvilke, Tauragės apsk. teologijos stud., vid. mokyklos mokytojas Blažys, gyvena klebonijoje.

Eržvilke, vargonininkas Batoras, gyvena špitolėje.

Puidokas Telšių žvalgybos punkto viršininkas.

Varniuose koncentracijos lageryje Račinskas.

Tveruose, vartotojų b-vės vedėjas Povilas Šiliauskas.

Tauragės mieste broliai Rabačiai. Gaurės vals. Aneliškės kaime: Baufeldas. Gaurės val. Šiuriškių kaime Izidorius ir Jonas Radvilai. Tauragės valsčiuje: Stulginskis Juozas Šakių kaime, Dargelis Juozas Stragutės km. Gaurės val. Paulauskai Pranas ir Vincas Šakalinės kaime, Liorančas Jonas Puikių kaim., Bartušis Juozas Zaltriškių km. Tauragės mieste etatinių žvalgybininkų yra dvylika.

LAIŠKAS IŠ VARNIŲ

Rugsėjo 14 d. smarkiai sumuštas nagaika, net sukruvintas kalinys Kučinskis. Jį mušė vyresnysis puskarininkas Valatka.

Rugsėjo mėn. 27 d. buvo uždarytas į karceri kalinys Minkovas. Karceryje jį smarkiai sumušė Varnių stovyklos viršila Urnėžius.

Rugsėjo mėn. 29 d. karceryje buvo sumušti du kaliniai: Baldauskas ir kito pavardė pamiršta.

Tai dar neblogiausia mėnesio dalis stovykloje Varniuose. Buva ir kur kas blogiau. Už neklusnumą atiduoda kalinius karo lauko teismui ir nuteisia mirti. Kelis karo lauko teismo sprendimu susaudė. Sveikata ne vienam išvaroma iš žmogaus.

Dabar Varnių stovykloje daugiausia yra Valstiečių Liaudininkų provincijos veikėjų. Liaudininkų tarpe yra daug tokių, kurie yra daug dalyvavę musų nepriklausomybės kovose ir nuo pat pirmų nepriklausomybės dienų dirbo valstybinį darbą arba savivaldybėse darbavosi. Šiandien su tais žmonėmis elgiamasi, kaip su kokiais didžiausiais tautos priešais.

K—ė.

NUŽUDYTAS KAZYS MAŽEIKA, VILNIAUS GEDULO DIENĄ

Spalių mėn. 9 d. ryte, Mariampolėj (Vilniaus gedulo dienoje) tapo sušaudytas Kazys Mažeika. Apie jo nužudymą jokių žinių Lietuvoje neduodama skelbti. Mažeika buvo s. d. partijos narys. Jis buvo žinomas visame Vilkaviškyje. Jis buvo aktyvus ir "Žiežirbos" narys. Mažeika (mes 1905 mt. Kada buvo tau nuteistas mirti, tai jam siulė gyvybę, jei tik išduos ką tik žino. Bet iš jo tegavo atsakus: "Baimės neiaučiu," arba. "aš tikiu busiu visą laiką tvirtas".

Šiuo paduodu ištraukla iš paskutinio laiško i giminės:

"Mylimi tėveliai, broli ir sesute!

Tariu jums paskutinį sudiev! Daugiau nesimatysim. Nors liudna tai pasakyt, bet gyvenimas turi galą. Jis man atėjo perankšti. Jaunas žustu. Vistiek reikės mirti. Ką jums pasakyti? Neliudėkite, raminkitės. Man skirta žuti. Aš nemačiau pasaulio, juo nesinaudojau ir skiriuosi su juo, kaip pridera skirtis kovotojui. Baimės nejaučiu jokios ir jos nebus. Daug rašyti nežinau ar verta. Be reikalo tik jus graudinsiu. Parašyčiau daugiau, bet laiškas tą syk neateis, jeigu viską parašysiu, ką manau. Žuvu ne už save, bet už kitus. Lai mano mirtis atneša naudą žmonėms. Ir atneš, tuo aš tvirtai tikiu. Ne veltui aš žuvu. Užteks. Raminkitės kiek galite. Aš tikiu busiu visą laiką tvirtas. Neverk mama, tėveli, broli ir sesute, bet didžiuokitės tokį brolį turedami. Sudiev amžinai! Jusų ligi mirties Kazys.

Mariampolės kalėjimas, 1927 m. spalių 8 d. 10 v. v.

P. S. Kazys Mažeika savo laiške į tėvus mini: **"Mano mirties kaltininku yra J. Plečkaitis.** Aš jam atleidžiu, bet kaip jis tą gali pernešti — nežinau". Iš to matyti, kad Plečkaitis išvedė ir patsai palikęs pabėgo.

BAŽNYČIA VIETOJ PAMINKO NEPRIKLAUSOMYBEI

Valdžios oficiozas "Lietuvis" įdėjo atsišaukimą del sumanymo pastatyti Kaune Žaliajame kalne Lietuvos Nepriklausomybės paminklo — brangios Prisikėlimo bažnyčios, kuri bus pradėta statyti su 10 metų sukaktuvėmis. Atsišaukiama del aukų, rinkliava paskirta lapkr. 30 d. Bažnyčios statymo komiteto garbės pirmininku išrinktas pats Smetona, keli kunigai, inžinierius ir gen. Nagevičius. Bažnyčios sklepe busią sudėti žymiųjų valstybės vyrų kunai. Prie to tenka pastebėti, kad be pavienių kunigų, prisidėjusių Lietuvos Nepriklausomybės atgavimui, bažnyčia kaip organizacija abejnai, negali pasigirti Nepriklausomybės atkovojimu, gal daugiau priešingai. Tad ir Nepriklausomybės paminklu buti bažnyčia kuomažiausiai tinka-

KAP. A. MAJAUS LAIŠKAS

Rašytas vienam jo draugui Amerikoje

Karaliaučius, lapkr. 7 d.

Mielas Žemaitel!

Ligi rugsėjo 9 d. buvau paprastas piliečis ir mokėjau, žinot Aklasmatė, visokias nedoimkas. Nuo minėtos dienos pasidariau Lietuvos baubu ir pasauline "garsenybe", Lietuvoje dabar mano vardu vaikus baugina. Tur but ir Amerikoj visuose ofisuose yra yra išlipdyta mano, banko plėšiko, fizionomija. Lietuvoj už mano galvą paskirta 5000 litų premija. Mano pictures išlipdyti pakelėse ant visų stulpų. Ligi šiol, nors tebegyvenau Žemaičiuose, Šilalės apylinkėse (zuikio gyvenimą, gyvenau 2 mėnesiu), bet laikraščiuose galėjote rasti, esą aš pabėgęs į Lenkiją, vėliau su dideliais pinigais sugautas Hambruge ir tt. Iš tiesų, Žemaičių žemę apleidau tik 5 XI, o šiandien atvykau į Karaliaučių. Tuo tarpu neturiu nei pinigų, o svarbiausia — dokumentų. Na, bet tas yra pusė bėdos. Lietuvos įvykių tuo tarpu T. neaprašinėsiu, nes esu velniškai įvargęsr, pagaliau nebemoku ir rašyti. Tik per tuos du mėnesius baisiai daug patyriau, pergyvenau. Kitą sykį parašysiu daugiau ir viską aprašysiu.

Tuo tarpu, širdingai sveikinu. **A. Majus.**

MIKADO

Louise Rice, world famous graphologist, can positively read your talents, virtues and faults in the drawings, words and what nots that you scribble when "lost in thought".

Send your "scribblings" or signature for analysis. Enclose the picture of the Mikado head, cut from a box of Mikado pencils, and ten cents. Address Louise Rice, care of

EAGLE PENCIL CO., NEW YORK CITY

LIETUVOS LAISVĖS PASKOLOS BONUS
PERKAME IR PARDUODAME
Siunčiame pinigus Lietuvon doleriais ir litais, paštu ir telegramais. Persiuntimas užtikrintas.
Rašyk del informacijų:—Dept. B.
ZIMMERMANN & FORSHAY
170 BROADWAY NEW YORK
Firma įsteigta nuo 1872

PURITAN KEIKAI
Jei norite gerų keikų, tai krautuvėse reikalaukit Puritan keikų, kurios iškepa
PURITAN CAKE CO. INC.
1166-68 Cambridge St. Cambridge, Mass.

P. J. AKUNEVIČIUS
LIETUVIS GRABORIUS
Suteikia geriausį paskutinį patarnavimą.
Už pilną pagrabą galima apsieit su $80 ir augščiau už didelius, o už vaikus nuo $20 ir augščiau. Pigiai ir gražiai.
Ofiso ir gyvenimo antrašas:
826 E. 6-TH STREET, SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. S. B. 4486

Pirmos Rušies Pianai

STUDEBERG,
LAUTER-
HUMANA,
W. P. HAINES,
CHANDLER,
BRANDBURY,
WEBSTER,
CUMBERLAND,
RUDOLF ir kiti.

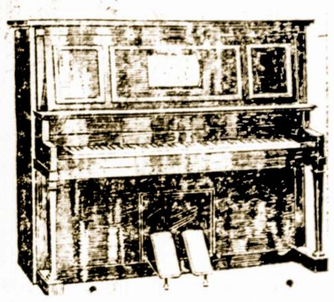

Tai pianai, kuriuos mes gvarantuojame ir jais kiekvienas bus patenkintas. Reikalaukite jų. Pirkusiem pristatome tiesiai iš fabriko. Perkantiem pristato ir į kitus miestus. Kainos nuo $335.00 ir aukščiau. Ypatiškai arba laiškais kreipkitės sekančiu antrašu.

JOHN LIZDAS
477 South Main St.
Wilkes Barre, Pa.

G. J. LASKY
10 South Riverside st.
Waterbury, Conn

Kalendoriai Gatavi
SPAUSDINU ĮVAIRIUS KALENDORIUS
Jau turiu naujų lietuviškų kalendorių del 1928 m. Todel kviečiu biznierius ir šiaip agentus užsisakyti iš kalno. Agentams duodu gerą nuošimtį, kurie apsiimtų liuosame laike pardavinėti savo kolonijose tarpe lietuvių. Taipgikurie norėtų pasiųsti kalendorius savo giminėms Lietuvon, 1 kalendorius 25c., 5 už dolerį. Reikalaudami kalendorių siųskite ir pinigus money order arba pašto ženkleliais šiuo antrašu:
V. GILEVIČIUS
37 Hartford Ave. New Britain, Conn.
Tel. 3973

Camel

Cigaretai kurie pirma visų—bilionais.

Kad pasakius didžiausią tiesą kitokiu budu—Camel yra tikrai tokie kokių daugelis rukytojų pageidauja, kur nei viena kita rūšis negali nei arti prilygti.

Jei visi cigaretai butų taip geri kaip Camel, jus nieko negirdėtumėt apie specialį prirengimą, kad padarius cigaretus gerais del gerklės. Niekas negali užimti vietos rinktinio tabako.

© 1927, R. J. Reynolds Tobacco Company, Winston-Salem, N. C.

Įvairos žiinos Apie Įvairius Įvykimus

AMERIKOS LIETUVIŲ VEIKIMAS

Rašo "Sandaros" Korespondentai

WATERBURY, CONN.

LIETUVIUS PATIKO DIDELE NELAIME

14 d. šio menesio Antanas Maciulis 37 m. amž. gyvena 161 Sunnyside ave. atsikėlęs ryte išleido pačią į darbą, o pats eidavo veliau, nes prie nesterių dirbo, taigi sumislino užkurti pečių, kad jam išėjus į darbą butų šilčiau jo vaikuciams. Taigi paprastai kaip lietuviai daro. Pirmiausia prikemša i pečių popierų ir prideda malkų, o paskui užpila kerasino ar geselino, kad greičiau pečius įsikurtų. Tai taip buvo ir su Mačiuliu; kada jisai užpylė ant malkų kerosino ir nepasisekė pečių užsikurti, tai jisai užpylė antrą kartą kerosino. Suprantama, kad ugnies kibirkštelė turėjo buti kur prie popieros ar malkų užsilikus. Taigi kaip jisai pylė antru kartu, tai ta ugnelė pagavo daugiau kerosino ir kenas eksplodavo visu smarkumu, sužeisdamas taip baisiai, kad 3-čia valandą po pietu mirė Waterburio ligoninėj.

Velionis paliko pačią ir 4 vaikučius dideliame nuliudime, taipgi buvo geras ir rimtas tėvynainis ir buvo stiprus Sandarietis per ilgus laikus.

Antra nelaimė patiko jauną lietuvį Kazį Gniešių, 16 m. amž. 17 Third st. 13 šio mėnesio įsirengė ryte keli jaunuoliai eiti medžioti. Einant girioj per akmenis Kaziukas nepatėmino, kaip sudavė su šautuvo kulbe į akmenis, kuri šovė ir pataikė jaunam lietuviui į pilvą. Dabar guli St. Mary ligoninėj blogame padėjime, bet gydytojai turi vilti, kad pasveiks.

Šiomis dienomis atsibaladojo iš New Yorko apie 11 Federališkųjų Sausųjų Aniolų Sargų, kurie laksto po Špikauzes kaip vėjas. Jau girdėti keletą Dublino piliečių suareštavo (už ruginę). O lietuvių dar negirdėti kad butų sureštavę, mat lietuviai moka giliau pakavoti..

ALTS. reikale ir mašinos pirkime klausimas buvo pakeltas 16 d. Spalio per 2-tro Aps. suvažiavimą Hartford, Conn.

Ir tapo plačiai svarstyta 11 kuopos susirinkime 15 d. šio mėnesio kas link pagelbėti Centrui įsigyti naują spausdinamą mašiną.

Taigi broliai Sandariečiai yra mažas darbas ir maži nuostoliai sudėti visiems sandariečims po dolerį kitą ir tą darbą atlikti. Girdėjau Hartford, Conn. kuopa duoda 50 dol., taipgi ir Waterburio kuopa stoja su ta pačia suma ar daugiau. Žinau, kad ir visos Connecticut ir visos Amerikos Sandaros kuopos nuo to labai naudingo darbo neatsiliks, ir parems nupirkti naują mašiną, kuri labai reikalinga.

Taigi broliai ir seserys Sandariečiai prie darbo, o viskas bus gerai.

L. G. Natkevičius.

CHICAGO, ILL.

Vaičkaus dramos teatras. "Genovaitė"

Town of Lake, School Hall, 48th and Honore st. Nedėlioj, 27 d. Lapkričio (November), 1927. Pradžia 4 v. vak. Teatras širdingai užkviečia visus, nes artistų sąstatas ir veikalo gražumas garantuoja didžiausį pasisekimą. Atėjusieji džiaugsitės. Todel seni, jauni, didi, maži, — visi Nedėlioj, November 27 d. į School Hall, pamatyti "Genovaitės" pastatymą.

Worcesterio žinios

ALEKSANDRAS BUDREVIČIUS MIRĖ.

Berašant žinią apie A. Budrevičiaus ligą atėjo kita liudna žinia apie jo mirtį. A. Budrevičius buvo vienintelis lietuvis aptiekorius Worcestery, buvo geras sąžiningas ir draugiškas žmogus, rėmė visus lietuvių reikalus, buvo SLA. narys, Liet. Savitarpės Paskolos Banko prezidentas, "Varpo" B-vės Kaune narys. A. a. Budrevičius mantoko aplankyti pereitą trečiadienį vakare ir pasikalbėti apie pusę valandos; jis nusiskundė buvęs antradienį tai yra vakarykščiai aptiekorių susirinkime, buvę daug prirukyta ir atdari langai. Ten jis pajutęs, kad per kuną perėjo šaltas drebulys, o vakare vėl buvo Liet. Savitarp. Pask. Banko susirinkime, labai gruvargo. Prasidėjo pneumonia (plaučių uždegimas). Paklausus, kodel daktaro nekviečia, jis atsakė, kad praeis ir be to. Bet nebepataisomai apsirgto — velionis mirė vos 4 dienas pasirgęs. Buvo vidutinio amžiaus žmogus.

Liudi worcesteriečiai lietuviai taip netikėtai netekę vieno stambaus tautybės remščio. Lai buna jam lengva pilkoji motina žemė. Daugiau bus kitame n-ry.

D.

JUDA, KRUTA

Kas galėtų pasakyti, kad Worcesteriečiai neveikia.

Štai tik keli veikimai, kurie įvyks sekančiomis dienomis:

Aušrelė turi Whist Party

Aušros Vartų Parapija turi fėrus, kurie truks veik visą savaitę.

Suvienytos Dr-jos rengias prie fėrų.

Aušreliečiai rengias prie koncerto Babravičiaus, Vanagaičio, Jazavito koncertas laukiamas. O dar kiek parengimų, kurių negalima ir sužinoti.

Minstrel Show. Lapkr. 20 d. praėjo Suvien. Draugijų ruoštas minstrel show, kuriuo daugiausia rupinosi ponia A. Meškienė. Jai už rupestingą ir gražų surengimą ir puikią programą įteikta gyvų gėlių puotetas. Šis vakarėlis daug nuo skyrės nuo kitų, nes buvo daug linksmų dalykėlių. Žmonių buvo apie 350. Pelno svetainei gražiai atliko. **Visur buvęs**

Labdarybės Dr-ja lapkr. 10 d. turėjo šokių vakarą. Ačiu bilietų pardavinėtojams, publikos prisirinko apie 400. Matyt worcesteriečiai puikiai prijaučia savo Labdarybės Draugijai.

Nori supešdinti.

"Vienybės" pasislėpęs korespondentas pradėjo rasinėti visokias nesąmones ir teršti kai kuriuos lietuvius. Tikslas apgalvotas matyt norint supešdinti vietinius lietuvius, apskaitliuojant, kad iš vaidų bene pavyks pagauti savo "Vobei" vieną kitą skaitytoją. Menkas ir negarbingas buvo šmeižtais daryti biznį, tik politiniai bankrotai gali tokių priemonių griebtis.

"Taip ilgai nebus" pasakė kun. Vasys.

Lapkr. 17 d. nesenai grįžęs iš Lietuvos kun. Vasys turėjo prakalbas ir pareiškė, kad Lietuvoj ukininkai šiais metais duonos turi užtektinai vargo labai didelio nėra, jaunuomenė progresuoja sporte, dailėj ir moksle, kad net malonu žiurėti.

Bet su valdžia yra visai kas kita. Dabartinė valdžia nėra gera, visų prispaudinas yra negirdėtai didelis, cenzura nežmoniška, net iš valdžios laikraščių be cenzuros leidimo negalima perspausdinti. Voldemaras yra labai žiaurus žmogus, jis ir Smetonos neklauso. Kun. Vasys pareiškė, kad taip ilgai negalės buti, kad turės greiti įvykti kokios permainos. Kalbėtojas pasakė daug teisybės. Žmonių buvo apie 400. Mat kun. Vasys tai ne Paltanavičiaus Katkus. Kas žin, kaip jaučiasi po kun. Vasio prakalbos Brooklyno fašistinės gemalai, kurių pora ir Worcestery yra del svieto juoko.

Katkauskas sveiksta.

Ant. J. Katkauskas, kurs buvo sunkiai suirgęs, jau sveiksta, pradeda taisytis. Tikima, kad už savaitės galės užsiimti savo darbu. Gerb. Katkausko krautuvės buvo nukentėję nuo potvinių, dabar dar liga sutrukdė. Katkauskas yra pradėjęs didžiausį prekių papigintomis kainomis išpardavimą. Žiurėk garsinimą.

"SANDAROS" PRIEDO REIKALU

Į Worcesterio Sandariečius

Mes Worcesteriečiai rengiamės išleisti Worcesterinui "Sandaros" numerį 16 puslapių. Tad mes kreipiames, kad visi gerb. Sandariečiai ir "Sandaros" draugai skaitytojai to numerio užsisakytų kiek galėdami daugiau platinimui, nes tas numeris bus kartu ir kalėdinis. Platindami tą numerį jus jį skleisite tarpe tų žmonių, kurie "Sandaros" dar nėra gavę skaityti. Nelaukite ilgai ir juo anksčiau užsisakysite, tuo daugiau ekzempliorių išplatinsime.

Didelis Išpardavimas!

PREKIŲ, SUGADINTŲ POTVINIO METU 1927 M. LAPKRIČIO 4 D.

Dvi didelės Katkausko rubų krautuvės

372-376 MILLBURY ST.
WORCESTER, MASS.
Telefonas Cedar 7206

Pradžia pirmadienį lapkričio 21 d. tęsis ligi lapkričio 30 dienos, 1927 m.

A. JUOZAPAVIČIUS
LIETUVIS GRABORIUS
Geriausis laidotuvėms patarnavimas ir prieinamiausiomis kainomis.
316 HARDING ST.
Worcester, Mass.
Tel. Cedar 2433-M
Vakare — 7-9.

Tel. Cedar 7206
A. J. KATKAUSKAS
Didžiausia Drapanų Krautuvė
372 Millbury St.
Vyriški ir moteriški drabužiai didelame pasirinkime.
372-376 MILLBURY ST.
Worcester, Mass.

RUKYKITE
C. C. A.
CIGARUS

SAUGOK KOJAS
Mes paliuosuojam jusų kojas nuo visokių nemalonumų, kaip tai: kornų sumušimo, papadžių deginimo, mazolių sutrynimo ir kitokių nesmagumų. Norinti turėti sveikas kojas, pirkite čeverykus pas
WALK-MORE SHOE STORE
58 Millbury St. Worcester.
Užtikrinam, kad busit užganėdinti, nes tas žinoma per 15 metų musų praktikos.
Vedėjas R. J. Likšys

FRANK ZALAPUG
56½ ORANGE ST.
WORCESTER, MASS
Atlieku visokį link namų pataisymo medžio darbą. Taipgi pentinu popieruoju. Darbą atlieku gerai.

PHOTO STUDIO
KLASTON
24 MILLBURY STREET
WORCESTER, MASS.
Jei nori gerą paveikslą nusitraukti, tai eik pas Klaston, kurie turi gerą praktiką ant paveikslų traukimo ir visi busite patenkinti.

AR ŽINOTE —
Kad aš atidariau
ČEVERYKŲ TAISYMO
vietą ir aš užtikrinu savo darbą nes turiu ilgų metų patyrimą. Mano vieta randa senoj Dirvelio vietoj, ant
86 WARD S.
WORCESTER, MASS.

Tel. Cedar 6598
W. C. Harris, M. D.
Ofiso valandos: nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakare.
106 MILLBURY ST.
Worcester, Mass

LIETUVIŠKA DUONKEPYKLA
Mes kepame 6 rųšių duoną, keikus ir pajus. Nepamirškite ir klauskit musų duonos.
A. Duda ir V. Staliauskas
75 WARD ST.
Worcester, Mass.

VALGOMŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ
Jeigu norite gauti geriausias mėsas ir kitus valgomus daiktus, tai užeikite į A. Kriaučialio ir J. Krasinsko krautuvę.
181 MILLBURY ST.,
Worcester, Mass.

Telefonas Park 5873
Dr. J. C. Landžius
(SEYMOUR)
Lietuvis gydytojas ir Chirurgas
Ofiso valandos:
Iš ryto — 9-10 Po pietų —2-4
aVkare — 7-9.
35 TRUMBULL ST.,
Worcester, Mass.

SIENINIAI KALENDORIAI
Geriausi ir pigiausios kainos
Parsiduoda olselio kainomis
Taipgi apgarsinimų dalykai
O. J. KONCZANIN
136 MILLBURY ST.
WORCESTER, MASS.

UNITED
BEEF & PROVISION CO.
97-99 Millbury St.
Worcester, Mass.
Musų krautuvėj galite gauti visuomet šviežias mėsas. (40)

Joseph J. Dirsa
Teikiu patarnavimą laidotuvėm ir išrendavoju automobilius vestuvėm ir kitokiem pasivažinėjimam.
13 ELLSWORTH ST.
Worcester, Mass.
Tel. Cedar 4953.

Telephone Park 5036
Dr. Samuel Lopatin
DENTIST
50 Trumbull Square
Worcester, Mass.

A. BUDREVIČIUS.
Užlaiko dvi APTIEKAS
122 Millbury Street ir 38 Providence St.,
Worcester, Mass.
Reikalui esant kreipkitės, nes gausite teisingus vaistus ir gerus patarimus.

Tel. Park 2470
BEN. MENDELSOHN
Advokatas.
ir registruotas notaras Lietuvos atstovybėj Atlieku visus legališkus darbus kaip Amerikoje, taip ir Europoj.
390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.

GEORGE WIEGERT CO.
Užlaikome visokias mėsas, dešras ir virtas ames. Viskas dideliame pasirinkime.
275 GREENWOOD ST.
Worcester, Mass.

Lietuviškų Čeverykų Krautuvė
90 MILLBURY ST.
Worcester, Mass.
Vinco Česnos krautuvėje visuomet galite gauti gerus čeverykus del visos savo šeimynos. Prieinamos kaino ir užtikrintas patarnavimas.

Boston Beef & Provision Co.
Didžiausis olselis, kur galima gauti mėsos ir valgomų daiktų.
172 FOSTER ST.
Worcester, Mass.
Tel. Park 733 ir 298

VINCAS DEGUTIS
Generalis Kontraktorius
Budavoja naujus ir taiso senus namus. Patarnavimas visuomet geras.
15 ENGLEWOOD AVE
Worcester, Mass.

M. CIVINSKAS
Lietuvis Graborius
340 HARDING ST.,
WORCESTER, MASS.
Tel. Park 4156
Patarnauju laidotuvėm ir išrendavoju automobilius įvairiems reikalams

Tel. Park 2240-4274-4381
PETER BROTHERS
COAL, WOOD & LUMBER
Geras Patarnavimas
161 WASHINGTON STREET
WORCESTER, MASS.

Juozas M. Čižauskas
PLUMERIS
Atlieku darbą užtikrintai
34 STERLING ST.,
WORCESTER, MASS.
Tel. Cedar 2385-M

STERLING DAIRY MILK CO.
Ant kiekvieno pareikalavimo visiems pristatome į namus geriausį piena ir smetona. Reikalaudami šaukite telefonu: Park 7992 arba Park 7992.
3 KANSAS ST.
Worcester, Mass.

SAUGOK GALVĄ IR VIDURIUS
Žmonės, kuriem skauda galvas arba kurių skilvis gerai nedirba, bus greit palengvinti, jei vartos Pepsenic Seltzer, kuris širdies visai neliečia. Galima gauti aptiekose arba siųskite 5c. stampomis del sampalo.
PEPSENIC SELTZER CO. Worcester, Mass.

Mother's Bread
COMMONWEALTH BAKING CO.
Worcester, Mass.
Geriausia duona ka galima pirkti Worcestery.

UNITED DAIRY SYSTEM, Inc.
Tel. Park 310
Near-by Milk & Cream
Pasteurized by Automatic Equipment
Also
Milk from Tuberculin Tested Cows
17 E. Worcester St Worcester, Mass

Patarnavimas Visiems
Jei kuris norite pirkti, parduoti ar mainyti, krautuves, ukes ar namus, taipgi inšiurinti žmogaus gyvastį ar automobilių, užeikite pas (48)
PETER SHIMKUS
138 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS.

National Ice Cream Co.
Darydami kokius parengimus reikalaukite musų Ice Ice Creamo ir toniko. Visiems suteiksiu tinkamą patarnavimą.
P. A. DĖDYNAS
96 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS
Telefonas: Park 7984

NAUJA LIETUVIŠKA MUZIKOS MOKYKLA

P-lės B. Šalinaitės studija.

Worcesterietė p-lė Bernice Šalinaitė nesenai New Yorke Brooklyn, 151 Weirfield st. atidarė naują lietuvišką muzikos studiją, kur mokina muzikos teorijos, harmonijos, solfegio, akompanavimo, italų kalbos. P-lė Šalinaitė yra dar labai jauna, išėjusi muzikos mokslus Vokietijoj ir Italijoj, kur mokinosi pas geriausiu mokytojus apie 4 metus. Geros kloties jaunajai muzikei.

Detroito žinios

"BIRUTĖ" PRAĖJO SU DIDŽIAUSIU PASISEKIMU.

Lapkričio 13 d., po trijų mėnesių prisirengimo "Birutė" buvo pastatyta su geriausiu pasisekimu, visais žvilksniais. Programas susidėjo iš "Birutės", dviejų aktų liaudies operos ir "Lasos" Nr. 3. Visa kompozicija komp. M. Petrausko pačiam autoriui vadovaujant.

Birutė — p-lė Sofija Žukauskaitė savo gražiu dramatiniu soprano balsu, gražiu vartojimu kalbos ir vaidinimu, praskynė sau kelią į dainininkių — solisčių viršunes. Sofija taip gražiai giedojo ir vaidino, kad visi matę pripažysta, jog jai Detroite konkurentės nėra. Matytis, kad p-lė Žukauskaitė turi visus artistės gabumus. Galima tikėti, jog komp. Petrauskas išauklės p-lę Žukauskaitę į lietuvių išeivijos Amerikoje pažibą. I vaidelytė — pania A. Šatulaitienė. Labai gražiai išpildė savo partiją, ypatingai gražiai pasirodė Lasoje, sudainuodama solo "Pavasarį" ir duetą su A. Zinkevičium: "Mano dalgelė". Šatulaitienė turi gražų lyrišką soprano. II vaidelytė — M. Kučinskienė atgiedojo savo partiją gražiai, del trumpos partijos jai nebuvo galima parodyti viso ką jinai gali, bet matyti kad moteris gana muzikališka. I brolis — J. Laukonis atidainavo gerai, balsas skamba gražiai, su laiku bus puikus tenoras. II brolis — A. Zinkevičius, kaip visados, taip ir šiuo syk dainavo puikiai. Tai regis daugiausiai prasilavines dainininkas ir turis puikų baritoną. Kriviu-Krivaitis J. Tamošiunas, kuris savo asmeniu ir kalba taip tiko tai rolei, kad vargiai kas kitas jį butų galėjes pavaduoti. Palangos tėvunas — Vincas Klikna, vaidino puikiai, turi nepaprastai gražia išdidžia ir muzikališkai skambančia kalbą. Teutonai-vokiečiai visi atliko gerai. Kostumai buvo puikus. Abelnai viskas nuo galo ligi galo buvo gerai. Antram aktui pasibaigus buvo apdovanota gėlių bukietais Sofija Žukauskaitė, A. Šatukaitienė ir M. Kučinskienė, pirmoji net dviem.

Lasa-Rapsodija

Lasoje buvo sudainuota sekančios dainos, A. Šatukaitienė solo "Pavasarį", Lietuvių Operos choras", "Kur namas mus", duetą J. Laukonis ir A. Zinkevičius "Vai kad aš jojau". Choras "Parsivedžiau mergužėlę lepuną". Duetai: A. Šatulaitienė ir A. Zinkevičius "Mano dalgelė", choras "Aras" ir ant galo choras publikai pritariant "Lietuva tėvynė musų". Visam programui akompanavo simfonijos orkestras, kuo labai susirinkusieji gerėjos ir sykiu stebėjosi, kad svetimtaučiai taip gražiai griežia lietuviškas melodijas. Tai pirmas atsitikimas Detroite, kad toks orkestras griežė lietuvių vakare.

Ne visi norinti matyti "Birutę" matė

Publikos tiek susirinko kad lietuvių svetainėje netilpo, todel apie keturios dešimtys žmonių turėjo gryžti namo "Birutės" nematę, tai pirmas atsitikimas, kad Lietuvių svetainė buvo perpildyta.

Svečiai iš Cleveland, O.

Iš Clevelando svečių buvo į dešimts tarp jų inžinierius P. J. Žuris, su motere, Dr. J. Vitkus, kitų pavardžių neteko sužinoti

"Darbiečiai" pralaimėjo

"Darbiečiai" išgirdę kada ous 'Birutė' statoma paskelbė karą — pasiemė ant tos pačios dienos svetainę ir statė kokią tai 'naują gadynę'. Dabar pasirodė kad mušį pralaimėjo visu frontu, nes pas juos nebuvo nei tiek publikos, kiek sugryžo nuo salės atėjusių "Birutės" pažiurėti. "Darbiečiai" dabar jaučiasi kaip Želigovskio kareiviai po mušio ties Giedraičiais. Čia išsipildė priežodis: Nekask kitam duobės, bo pats įkrisi.

Įspudžiai

Po programo užklausiau vieno iš draugų: Ką jųs sakote apie šį vakarą? Atsakė: aš sakau, kad verta gyventi jei jau ne del ko kito, tai kad ir del šio stebuklingai gražaus vakaro.

Abi patenkintos.

"Žinai, Onute, kas man tavo labiausiai patinka?" klausia viena draugė antros. "Nežinau." — "Tavo akys". — "Labai ačių, o ar žinai, kas man tavo labiausiai patinka?" "Ne".— "Tavo geras skonis."

Otto Stickel
Drapanų ir papuošalų apsirengimui krautuvė
Taipgi žaislų — lėlių ir kitų mažmožių.
3364 MICHIGAN AVE.
Prie 23-čios,
DETROIT, MICH.

MIKES LUNCH
VALGYKLA
Geras maistas, mandagus patarnavimas. Randasi Lietuvių svetainės name,
3566 Dix Ave.
DETROIT, MICH.

John Fellrath
ANGLIES SANDĖLIS
Pavelykite mums pripildyti jusų anglies šande, nes dabar mes turime geriausios anglies.
3316 MICHIGAN AVE.
Detroit, Mich.

Aleksander Slowik
VAISTINĖ
Mes prirengiame vaistus atsargiai su aukštu patyrimu
7441 W. WARE AVE.
DETROIT, MICH.

JOHN C. HARDER
KRIAUČIUS
Mes siuvame naujausios mados siutus, taipgi valome ir prosiname.
3525 MICHIGAN AVE.
DETROIT, MICH.

MICHAEL NARUSZEWICZ
BUČERNĖ IR GROSERNĖ.
Mes laikome šviežią mėsą ir parduodame žemesne kaina negu kitur. Taipgi groserio didelis pasirinkimas.
3613 MICHIGAN AVE. DETROIT, MICH.

KENOSHA, WIS.

Kenoshiečiai pradėjo krutėti po ilgo poilsio. Sargas "Sandaroje" pasirodė puikia savo korespondencija, nušviesdamas nuopelnus gerb. veikėjų, kaip tai A. Kvedaro ir F. Zakarevičiaus. Nėra reikalo plačiai aprašyti apie jų nuveiktus darbus anuo laiku. Kenošiečiams užtenka tiktai paminėti jų vardus, nes mes visi pamenam jų gyvą neuilstantį darbavimos del lautos labo. Kenoshiečiai mokėjo įvertinti jų naudingus darbus visuomet, pilnai pritardavo jų veikimui. Todel tikiu kad vėl jiems pradėjus darbuotis sukeltų upą musų seni veikėjai, svyruojančių snaudančių veikėjų tarpe...

Sargas patarkuoja Bijunėlį, kad pamiršo suminėti musų gerb. veikėjus. Visai ne tame dalykas. Jei Bijunėlis butų suminėjęs visus musų veikėjus, tai Sargas butų neturėjęs daugiau ko rašyti. Bet Sargas, toli gražu nesuminėjo visų veikėjų, kurie darbavosi anais laikais. Pavyzdžiui J. Martinas yra specialistas organizatyviškam darbui. Jo pasidarbavimu susitvėrė Kooperatyviška Lietuvių Svetainė, taipgi išsijuosęs dirbo pardavinėdamas šėrus, jo asmuo yra plačai žinomas, ne tiktai kenošiečiams, bet Racine, Milwaukee, Sheboygan ir Waukeegan, jo atlikti visi geri darbai pasiliko visiems ant visados giliai nepamirštami. Nesvarbu, ar mes girsime ar neiksimės per laikraščius, nieko iš to daug naudos nebus, kalba visuomet kalba palieka, bet reikia pradėti tikrai aktyvų darbą.

Pavyzdžiui musų kaimynų rasiniečių, kur nesulyginamai mažesnė kolonija lietuvių, bet Sandaros kuopa gyvuoja per laikus, turi nusisamdę svetainę, gražų knygynėlį, taipgi Jaunuomenės mokyklėlę, ar tai ne prakilnus darbas? Kenošiečiai yra pasilikę daug daug mailių.

Todel kad Rasiniečiai turi gerus vadus, dirba su pasišventimu, pavyzdžiui Kasparaitis ir jo kiti draugai laikosi rimtaus nusistatymo, todel viskas jiems klojasi ko puikiausiai. Todel ir kenošiečiams reikia vieno ar dviejų Kasparaičių pradėti, o dirva yra užtikrinta. **Bijunėlis**

LIAUDIES KONCERTAS.

RACINE, WIS. — T. M. D. Wisconsino Apskritis bendrai ruošia liaudies koncertą su Kenosha, "Dailės Rateliu", kuris išpildys programą. TMD. visos prie apskričio priklausančios kuopos imasi už darbo pardavinėja įžangos tikietus, organizuoja burius lietuvių, kad ko daugiausiai svečių atsivežus. Kenosha Dailės Ratelis per keletą metų visiems apylinkės lietuviams yra gerai žinomas savo gražiai skambančiomis dainomis, jį vadovauja p. Juozas Macnorius. Laukiama daug svečių iš Waukeegano, Kenosha vietinių Racino lietuvių ir Milwaukiečių. Šitas didysai koncertas ir drauge šokių vakaras įvyks lapkričio 27 d. 3 val po pietų North Side Turners Hall Racine, Wis. svetainė randasi prie Hubbard ir Lincoln gatvių. Kviečiami visi lietuviai vietiniai ir apylinkių miestelių atsilankyt. **M. Kasparaitis.**

NEW BRITAINO ZINIOS

NEW BRITAIN, CONN.

Žinios atsinaujina

Kelios savaitės jau prabėgo ir žinučių iš musų miesto nesimato. Vienok pasiteiravus pas žinių rinkėjus teko sužinoti, kad buvo tam tikros priežastys nerašymo. Vienok tos visos priežastys ir nesusipratimas tarpe musų žinių rinkėjų tapo likviduotas ir nuo šio numerio skaitytojai ras musų kolionijos skyrių su žiniomis kas savaitę "Sandaros" laikraštyje. Todel visi New Britaino lietuviai nepamirškit "Sandarą" skaityti, o kurie dar neturite užsiprenumeravęs tai nepamirškite užsiprenumeruoti visiems metams nes ten rasite daug vietinių žinių.

Buvo Svarbus Susirinkimas

ALT. Sandaros 32 kuopa lapkričio 11 d. vakare laikė savo mėnesinį susirinkimą. Susirinkimas buvo labai gyvas, gal del to, kad atsilankė susirinkiman tik ką nesenai iš Lietuvos atvykęs gerb. Jonas Valaitis. Jis mums pranešė daug svarbių žinučių iš musų tėvynės Lietuvos. P. J. Valaitis lankėsi New Britain su Sandaros Centro reikalais. Taigi ir pasitaikė proga dalyvauti su mumis kartu susirinkime. J. Valaitis yra jaunas ir energingas žmogus, didelis Lietuvos patrijotas, todel linksma mums Sandariečiams tokis žmogus turėti savo tarpe. Gal gerb. Valaitis savo prisidėjimu prie Sandaros sukels upą tarpe lietuvių Amerikoj buti ištikimais lietuviais, gerbti savo tautą ir gerbti tas organizacijas kurios dirba savo tautos labui.

Kvotą išpildė

Sandaros 32 kuopa jau savo kvotą išpildė. 2 apskričio metiniam suvažiavime spalių mėnesį apskritis uždėjo kvotą po penkios dešimts dolerių Sandaros spausdinamos mašinos nupirkimui. Mes New Britainiečiai savo susirinkime 11 d. lapkričio nutarėm mums skiriamą kvotą užbaigti ir pinigus pasiųsi apskričio iždininkui.

PARENGIMAI

23 d. lapkričio bus iškilminga vakarienė. Rengia nauja tik ką susitvėrusi Sandaros moterų 90 kuopa. Vakarienė bus vakare prieš dėkavonės diena šokiai ir žaislai trauksis per visą naktį, todel patartina visiems ateiti, nes tai bus kas nors tokio nepaprasto. Moterys new britonietės dar tik pradeda sutvarkyti kuopą, o jau rengia vakarienę ir sako: mes stengsimės visus sukirsti. Taigi, valio new britonietės!

Smarkiai ruošiasi.

Musų artistai Sandariečiai po vadovyste ir režisura J. Luko, rengiasi sulošti puikų veikalą "Mirtų Vainikas", Waterbury, Conn. Šis veikalas bus statomas 27 d. lapkričio, artistai visi jau gerai išsilavinę, nes jau vieną kartą buvo tą veikalą statę New Britain ir tai tik praeitą pavasarį, taigi nėra nei abejonės, kad savo užduotį visi gerai atliks, nes jau kartą gerai atliko ir publikai gerai patiko. Waterburiečiai, tik ruoškitės visi pamatyti virš minėto veikalo, o busite visi patenkinti.

New Britanietis

New Britain lietuvių istorija

Pirmą kartą gal savo amžį New Britonietčiai turės progą susipažinti su New Britain lietuvių istorija. Sandaros 32 kuopa savo laikytame susirinkime nutarė išleisti vieną Sandaros laikraštį skiriamą tik vien New Britain su New Britaino lietuvių istorija. Iš musų čion gyvenimo nuo pirmųjų čia lietuvių atvykimo iki dabar. Yra išrinkta komisija iš kelių ypatų kur pasistengs surinkti visokias žinias apie praeities visus svarbesnius įvykius ir iki dabartės ir jas viskas jau yra ruošiama del 16 d. Vasario, kada švęsim Lietuvos 9 m. nepriklausymybės ir savistovio gyvenimo tada turėsime ir savo laikraštį New Britaine. **Dzukas.**

PITTSBURGH, PA.

Daug lietuvių nukentėjo. Baisi Dujų (geso) eksplozija.

Lapkričio 14 d. 8 v. 15 m. ryto Equitable Gas Co. 5 milijonai kubiškų pėdų tankas ekspliodavo. Sako, darbininkai norėjo pataisyti ir užsideges gesas su didžiausiu trenksmu truko, kur padarė milijonus dolerių nuostolių. 23 jau surasta negyvi, o 5 šimtai sužeista, labai daug vaikų, mat buvo pats vaikų ėjimas į mokyklą. Daug labai **N. S. lietuvių nukentėjo.** Mat tas atsitiko N. S. miesto daly Reedsdale ir Fontella Streets. Langai ir taip dalimis namai sugriuvo į 10 mylių aplinkui, baisus nuostoliai. Tai pirmutinė tokia baisi nelaimė Pittsburgo istorijoj.

Iš L. Mokslo D-jos veikimo. Nedėlioj 13-tą Lap. L. M. D. turėjo savo mėnesinį susirinkimą, kur apart draugijos reikalų nutarta paremti ir šie kulturiški darbai, kaip tai paaukauti 5.00 Šerno paminklo pastatymui ką rupinas Chicagos lietuviai.

Taip pat užsiprenumeruoti Dr. J. Šliupo 10 knygų Higiena ir Medicinos Istorija. Taipgi LMD. nariai, kurie del savęs norėtų įsigyti minėtas knygas, tai lik sekančio mitingo arba per mitingą turės užsiregistruoti pas J. Virbicką, ką LMD. patarpininkaus del įsigijimo minėtų knygų.

J. Virbickas.

NEW HAVEN, CONN.

Musų vietos veikėjo M. J. Vokietaičio švogeris Franas Raškinis, kuris nesenai iš Lietuvos sugrįžo, apsilankė pas pp. Voketaičius paviešėti ir silpną sveikatą kiek nors padrutinti. Bet Lapkričio 12-ta vėl turėjo eiti į ligonbutį, o 14-tą iš naujo padaryta ant vidurių operacija ir gana stambi. (P. Raškiniui apie 3 mėn. atgal Lietuvoje bebunant teko susirgti ir Karaliaučiuj padarė operaciją, vienok matomai pasekminga nebuvo. Draugai ir pažįstami iš širdies linki p. Raškiniui greito pagijimo p. Raškinis dabar randasi Grace ligoninėj operaciją darė Dr. Isac Hirata.

Pereitą savaitę pas mus buvo rinkimai miesto valdybos, paliko tie patys republikonai.

Parapijos fėrai prasidėjo, katrie lankosi į fėrus, kalba buk publikos seniau daugiau lankydavosi.

Alksnin

Skaitytojų balsai

SLA. NOMINACIJŲ REIKALU

Kadangi jau pasklido įvairios agitacijos del SLA. Pildomosios Tarybos nominacijų ir jau teko patėmyti spaudoje keleto SLA. narių pareikštas mintis viešai, tad ir aš tikiu, kad "S." Redakcija suteiks ir man vietos pareikšti savo mintį tuo klausimu.

Kad jau SLA. Pild. Tarybos nekurie nariai reikalinga pakeisti, tai galima pilnai sutikti, bet reikalinga atkreipti narių domę ir į tinkamus P. T. narius dabartiniam sąstate, kaip tai Prezidentas S. Gegužis, Sekretorė **P. Jurgeliutė.** Iždininkas **T. Paukštis.** Tai jau už tuos P. Tarybos narius turime visi stovėti, kad liktus išbalsuoti, nes tai yra tinkami ir atsakanti musu organizacijos reikalu vedėjai, bet kiti koturi galima butų ir pakeisti naujais.

Aš bent rekomenduočiau ypatas į SLA.PT. kandidatus sekamai: I Vice Pirmininkus A. B. Strimaitis iš New York, N. Y.

Į Daktarą Kvotėją, Dr. Bėžys, iš Chicago, Ill.

Į Iždo Globėjus, J. Ambrazėjus, iš Brooklyn, N. Y. ir J. Mikalauskas iš New Britain, Conn.

A. Sapiega, SLA. Nary

Telefonas S./B. 0441
Lietuvys Advokatas
Veda visokias provas, kaip tai: civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie pirkimo ir pardavimo.
PRANAS J. KALINAUSKAS
332 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Leary Kvietkius
Pristatome kvietkas šermenims, veselijoms taipgi ir bažsyčių papuošimams. Esame specialistai. Reikalaujanti kvietkų kreipkitės pas mus.
LEARY THE FLORIST
24 E. Main St.
Waterbury, Conn.
Tel. 2040.

Pranešimas Visiem
Gerbiamieji! Visokiuose reikaluose kreipkitės prie mus, nes mes užlaikom TAXI SERVICE, reikale patarnaujam dieną ir naktį už žemesnę kainą. Taipgi užlaikom krautuvę ir saldžių gėrimų del svetelių, prašome užeiti.
LEO. BARAUSKAS
10 John st. Waterbury, Conn
Telephone 4406

VISIEM TINKA
Nors politiškam, ekonomiškam ir tautiškam klausime; lietuvių nuomonės skirtingos ir nesutinka, bet NAUJOKŲ CIGARŲ gerume tai nėra partijos nei ginčų, visi sutinka, kad cigarai yra geriausi ir labiaus juos myli rukyti ne tik lietuviai, bet ir svetimtaučiai po vardų JONO-JOHN'S CIGARS po 10c. arba Petro ir L. D. K. VYTAUTO po 15c. Štai faktas:
S. Reikauskas, 214 Schulkill av. Shenandoah, Pa. tukstančiais parsitraukė ir kaipo agentas pasekmingai pardavinėja. Rašo "Jus cigarai žmonėms labai patinka." J. T. Vaitekunas, 670 N. Main st. Brockton, Mass. jau penki metai ir nuolatos į savo didelę krautuvę gabeno, kaip ir J. Balsaviče į Wilkes Barre, taip W. A. Meškunas, kaipo agentas į Scranton, Pa. o p. L. G. Natkevičius, 41 Green st. Waterbury, Conn. žymus biznierius ir gerbiamas lietuvis NOTARY PUBLIC, rašo taip: Jonai Naujoke, nuo jųs agento S. Senkaus, 21 Edwards st. nusipirkau jus cigarų ir jie kaip man taip ir mano kostumieriams labai patinka, rukydami džiaugiasi.
Daugybės privatiškų žmonių ir biznierių Brooklyne ir kituose miestuose taip ir rašo mums laiškus, dėkavodami už gerą išdirbimą cigarų. Todel gerbiami viengenčiai savo miestuose pas biznierius reikalaukit viršui paminėtais vardais musų cigarų restauracijose, užeigose, pas barberius, kliubuose ir štoruose. Mes prisiunčiam ir apmokam paštos lėšas, visur Amerikoje. Rukysite ir džiaugsitės. Adresuokite:
NAUJOKŲ CIGAR M'FRS
267 DIVISION AVE.
BROOKLYN, N. Y.

Residence Phone 8195
T. MATAS
REAL ESTATE
AND LOANS
827 BANK STREET
Waterbury, Conn.

Telefonas S. B 28-05-R
Lietuvis Optometristas
Ištyrinėjuoju akis, priskiriu akinius ir kreivas akis atitaisau tinkamu laiku.
J. L. PAŠAKARNIS, O. D.
447 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.
H. S. Stone O. D.
Akių Specialistas
399a BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Tel. So. Boston 0502
Paul J. Jakmauh, M. D.
(Jakimavičius)
509 EAST BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

LIETUVIS DAKTARAS
Pasekmingai gydau senas ir užsisenėjusias ligas vyrų, moterų. Kaip tai: vidurių, kaulų, raumenų ir odos išbėrimas, nežiurint kokia jusų liga ir kaip ilgai jųs sergate. Aš jums galiu pagelbėti su moderniškais budais, jeigu tik pildysite mano įsakymus.
DR. M. J. COLNEY
361 N. Main St. Waterbury, Conn.
Telephone 1375
Valandos nuo 9 ryte iki 8 vakare

NADAS RASTENIS
ADVOKATAS
700 West Lombard Street
BALTIMORE, MD.
Telefonai:
Buto: Gilmor 0361
Ofiso: Calvelrt 5896

KAIP ŠIANDIEN ATRODO VANAGAITIS

Prie busimo Bostone gruodžio 11 d. Babravičiaus, Vanagaičio ir Jezavito koncerto.

Vietos žinios

SANDAROS KONCERTAS PUIKIAI PAVYKO

Pereitą sekmadienį So. Bostone Lietuvių Svetainėj įvyko ALTS. I Apskričio suruoštas Sandaros Centro naudai didysis koncertas, kuriame darniai buvo suderintos visos apylinkės lietuvių dainos ir muzikos pajėgos. Svečių iš arti ir tolo prisirinko pilna salė, apie pusketvirto šimto. Geras burelis svečių apsilankė net iš Worcesterio. Šis faktas džiuginančiai sako, kad musų tautiečiai tikrai pateisina senų senovės nuomonę, kad lietuviai yra dainų tauta — dainas myli ir patys dainuoja.

Jei tolimos tėvynės laukai ir miškai skamba nuo griaudingų dainų, kur dainuoja ir žmonės, ir paukščiai, miškas, upeliai ir pats dangus, suprantama, kad ilgus metus to nebegirdintiems Amerikos lietuviams dainos ilgėsys yra didis. Tad kas galėjo, ką aplinkybės ir laikas leido, susirinko savo dainos išgirsti, ir išgirdę atidarė jai savo širdžių geimes, kad akordai pacią sielą pasiektų I nenusivylė. Gerb. dainininkės, dainininkai ir muzikai suteikė ne sausą muziką ir dainas, bet papuoštas gražiausiu vidujinių jausmu.

Programa buvo labai plati ir mišri. Del vietos stokos paminėsiu tik suglaustai. Koncertą pradėjo ir baigė Gabijos choras. Vienas svečias chorvedys iš California atsiliepė savo draugui, kad Bostonas turi pavyzdingą chorą, kuriam visais atžvilgiais reikia atiduoti pripažinimą. Mielai norėčiau tą atestaciją perduoti p. Dirveliui ir visiems gabijietėms bei gabijiečiams. Padainavo Vanagaičio Vėjužėlį, **Mes be Vilniaus nenurimsim, M. Petrausko.** Oi, žydi, žydi ir Molio uzbona. P-lės Čerciauskaitės, Rožė ir Onytė i p-lė J. Mitrikaitė su p. V. A. Jenkinsu atrodė lygjie ir gimė duetus dainuodami, taip darniai yra susidainavę. Gaila, kad taip reti tie vakarai, kada jų tenka išgirsti. P-lės Alenos Kasparaitės ir p. A. Kiškio smuiko duetams parinkti švelnus muzikališki dainykai, kuriuos jiedu labai gražiai atlikę. P—lė Alena musų muziką mylinčiai publikai gerai pažystama ir visada laukiama, p. A. Kiškis musų auditorijoj buvo naujiena: jo smuiko solo leido įvertinti jo puikią klausą švelniesiems tonams. Taip jaunp-lės Julės Mitrikaitės ir Jenkinso solo buvo klasiški. Juos du tenka išskirti į visai atskirą klasę. Julija butų rimta konkurentė Lietuvos Operos žvaigždelei p-lei Vencevičaitei, Jenkins puikiausiai tiktų Rigoletto ir t. p. partijai. P-lė Zosytė Vaitkaitė retas siurprizas Bostone dviem parinktomis dainomis davė pažinti tyrą gražiai išdirbtą balsą.

Musų jaunosios pianistės p-lė Anelė Bratėnaitė, Klara Kasparaitė, Juzė Rauktytė ir Emilija Tataroniutė — visa busima pleiada. Solo girdėjome tik p-lės Anelės gražiai atliktą Kreislerio serenadą Espagnole. Šiaip visos akompanavo dainininkams. Gaila, neteko atskirai išgirsti p-lės Tataroniutės. Lauksime progos visas pamatyti lietuviškoj scenoj su savistovia programa. Juozas Navadauskas pasekmingai mokėjo persiimti M. Petrausko, Moniuškos ir Rubinsteino dvasia, o musų J. Bulski publika pati moka įvertinti.

Tai ir visa praėjusio vakaro scenos šeimyna. Čia mes turime ne tik širdingai padėkoti musų mylimiems artistėms ir artistams už suteiktą neužmirština pasigėrėjimą daina ir muzika, kurios dvi, anot komp. M. Petrausko, ir Dievui patinka labiau už bet kurią maldą, taip pat ir pasidžiaugti, kad nežiurint musų meno žvaigždelių atstumo — kas Worcestery, kas Montelloj, kas Lawrence, kas Lowely, jos galėjo sutartinai susirinkti musų miesto bildėsio stačiai apkurtintas sielas dangaus garsais nuskaidrinti. Tikime, bus proga visiems su musų mylimais dainininkais ir muzikais susitikti intimiškesnėse sąlygose ir juos tinkamai pagerbti už jų pasišventimą.

Taip jau ačiu nenuilstamai I Apskričio valdybai ir draugams, p asidarbavusiems tokio didelio koncerto surengimui, musų profesionalams ir biznieriams parėmusiems programų išleidimą garsinimais ir skaitlingai atsilankusiems į koncertą muzikos draugams mylėtojams.

Pašalinis

"Ekscelencija" sausio 22 d. 1928 m.

Patyrę, kad pasirinktąją ir senai paskelbtąją gruodžio 11 d. yra pasisavinę Vanagaičio —Babravičiaus —Jezavito koncerto rengėjai, Bostono Jaun. Lietuvių Kliubo nariai nutarė šį kartą savo spektaklį nuolti vėlesniam laikui, būtent į 1928 m. sausio 22 d. Tą dieną bus Lietuvių Svetainėj suvaidinta komedija "Ekscelencija". Tad jaunųjų draugai prašomi tą dieną įsidėmėti ir kitų renginių prašoma antrą sykį nuomenės geriems norams nebekenkti.

Rep.

KETVIRTADIENĮ UŽDĖSIME

Ketvirtadieny, lapkričio 24 d. "Sandaros" adm. ofisas bus uždaras. Kurie turite kokius bizniškus reikalus, malonėkite pirma ar po tos dienos atsilankyti.

Nušovė žmogų gatvėje.

Pereito pirmadenio vakare, E Bostone tulas A. Diotalevi nušovė gatvėje Vincenzo Lombardį. Tragedija įvyko besiginčinant.

Senovės rankdarbių paroda

Bostono Public Library ėsias lig lapkr. 20 d. įvairių tautų senovės dailės darbinių paroda. Yra ir lietuvių skyrelis. Gaila, jis per mažas, nors su tikru konių parinktas. Atskiroj lėšukėj yra gražiai padėti lietuviškas dirvonėlis, žiurtukas, rankinė tarbelė, keios juostos ir sienoje kabo lietuviškas lovos užtiesatas. Tai ačiu gerb advok. Salnienei ir p-lei Grybaitei. Dalykėliai parinkti, kuriuos galima pavadinti tikrai tautinės ornamentikos pavyzdėliais. Gaila, tik kad permaža. Tokių armenų, portugalų, net korsikiečių kyriai nepalyginamai turtingesni. O lenkai tai ne tik visus savo marškinius, paklotese, bet ir šaukštus, lėkštes sunešę, visai nežiurėdami, kad juose lenkiškumo veik nėra.

Norėtusi paraginti, kad kitą metą ką nors panašaus rengiant, butų iš anksto spaudai pranešama ir lietuviai galėtų daugiau savo gražių tautiniu pavyzdžių atgabenti, juk manau musų amerikietės neviena ką nors turi.

J. P.

Ponia (grįžusi iš "vakeišeno" (tarnaitei): "Prane, ar gerai sekei mano vyrą?"

O poniute, tris sykius buvau su juo ant "gut taimo".

LIUDA SIPAVIČIUTĖ

Kings Henchman Operos Artistė

Pereitą savaitę Bostone Tremont teatre gastroliavo lauja Amerikos tautinė opera iš Vašingtono, pasivadinusi Kings Henchman Opera. Toji opera yra grynai amerikoniška, nes ir pjesės tekstas parašytas amerikonės Edna St. Vincent Millay ir muzika amerikono Deems Taylor'o ir visas sąstatas parinktas daugiausia iš amerikonų. Veikalas vadinamas "The Kings Henchman, Lyric Drama, 3 aktuose, vaizduoja anglų gyvenimą iš prieš 300 metų. Operos sąstatas susideda iš 150 žmonių su dainininkais ir orkestru ir važinėja per miestus su gastrolėmis.

Sitoj Operoj dalyvauja pakviesta ir mums gerai pažystama lietuvaitė dainininkė **Liuda Sipavičiutė,** kuri visoj trupėj turi vardą geriausios kontralto. Pania Sipavičiutė buvo pakviesta į New Yorko Roxi teatrą, iš kurio jau turėjo angažementą į Metropolitan Operą, kur kvotimuose už balsą gavo geriausius pažymėjimus ir negalėjo dar užimti tarnystės del nepakankamo mokėjimo angliškai.

Kings Henchman Operon sukontraktuota su alga $150.00 savaitei. Ši opera yra keliaujanti. Jau gastroliavo Vašingtone — iškilmingas Operos atidarymas, Baltimorėj, Lancaster, Bridgeport, Springfield, New London, Worcester, Boston. Pereitą šeštadienio vakarą iškeliavo Kanadon į Toledo, Toronto, grįš į Detroitą, Chicago, San Francisco, Floridą, Texas valst., tada važiuos į Egypta, Australiją, kaikuriais salas ir numatoma į Japoniją.

Pereito penktadienio vakarą kaikurie jos pažystamieji Bostono lietuviai Dr. Kapočius su žmona, adv. Simai, adv. Bagočius su žmona, "Sandaros" red. Pronskus, "Keleivio" leid. Gegužis ir kt. buvo nuvažiavę į Tremont teatrą ir gerb. dainininkę pasikvietė vakarienei į Simfony Restaurant.

Gerb. dainininkė prisiminė savo įspudžius iš koncertų lietuvių tarpe ir prisižadėjo gryžusi iš kelionės aplink pasaulį vėl mums padainuoti. Malonu girdėti, kad musų tautietė dainininkė rado tinkamą savo talentui įvertinimą Amerikoj. Operos sąstate ji visų žinoma, kaip vienintelė Lithuanian singer.

JUOKAI

Trumpa byla

Tik trys savaitės, kaip mudu apsivedę, o tu šį rytą parėjai namo gaidžiui giedant. Aš tikiu, kad tas nebepasikartos!

— Nesirupink, aš jam šiandien pats galvą nusuksiu!

Vyras pareina namo. Žmona sėdi lovoj ir ašarose plaukia. — Kas nutiko? klausia jos. Čia žmona paleido perkunus su žaibais. "Tu žiurėk, kada tu pareini? Jau išmušė trečia valanda nakties! — "Neverk, juk aš negaliu laiko sulaikyti. Jei buč ir namie buvęs, taip pat butų išmušusi trečia valanda."

Delto

"...ir kai pasaulio keliautojas vėl grįžo į savo tėvynę, jis pargriuvo kniupščias ir veidu prisispaudė prie žemės."

"Tai įdomu. Matyt bus labai susijudinęs?" —"Ne, tik delto, kad paslydo užmynęs banano žievę".

Žmona (žvėryne prieš liutų narvą): "Ką tu sakytum, jei taip liutas išsilaužtų ir mane pačiuptų?"

Vyras: "Sakyčiau gero apetito!"

Amerikoniškai.

"Papa, musų mama su šoferiu nuplaukė į jurą taip toli, kad nė nebematyti."

"Tai yra vis tik geriau, ne kad šoferis butų su automobiliu nuplaukęs."

Yra žmonių, kurie turi laimės, galėdami sau pavelyti kvailybes.

REAL ESTATE

ROSLINDALE

Ant pardavimo 2 šeimynų namas — 5-6 kambarių, open plumbing, steamo šilumos, aržuolo grindis, palei skvėrą. Žema prekė. Pašaukite budavotoją

Parkway 1735-J

B. KONTRIM

LIETUVIŠKAS CONSTABLE
Real Estate, Insurance Broker
ir Justice of the Peace
545 E. BROADWAY
Tel. S. Boston 0605
Gyvenimas 120 Marine Rd.
Tel. S. Boston 2483-W
So. Boston, Mass..

PINIGU PASKOLA

Jei jums reikia pirmą ar antrą mortgeičią ar didelį mortgage už žemesnį nuošimtį gali gauti pas mus. Taipgi perku antrus mortgages.

P. J KAY,
Room 508
10 Tremont St Boston, Mass

PARSIDUODA GRAŽI UKĖ

48 akrai žemės, didelis sodnas, triobos, geriausiame padėjime, taipgi nauji ukiški įrankiai, bei mašinerija, kaina $12,000.

.... **A. P. Davulis,**
366 Broadway
So. Boston 20027

LAIKRODININKAS
Petras Valukonis
1077 CAMBRIDGE ST.
Cambridge, Mass.

ANT RENDOS

3 ir 4 kambariai ant pirmų ir antrų lubų. Gražioje vietoj prie Thomas Park. Kreipkitės: 545 East Broadway, South Boston.

TITUS P. GREVIS

ARKITEKTAS ir INŽINIERIUS
Savojo namus pagal užsakymą padaryau visokius plenus, išmieruoju žemę, gaunu permitus del garadžių, darau viską pigiai, gerai ir gražiai. Bile reikalais užeikit pas mane, patarimai uždyka.
395 BROADWAY SO. BOSTON.
Tel. So. Boston 2340

K. ŠIDLAUSKO
APTIEKA
Kurioje galima gauti visokių gydanolių ir įvairių šaknų. Reikale kreipkitės.
373 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Telefonas: So. Boston 1768
DR. BALABAN
GYDYTOJAS IŠ RUSIJOS
Chirurgas ir prie gimdymo.
374 Dorchester St.
So. Boston, arti Andrew Sq

NEPRALEISKIT

1.
RETA PROGA

Dviejų šeimynų medinė stuba su penkių automobilių garadžium, City Point, ant East Sixth Street, netoli L St. Keturi kambariai ant pirmo augšto, penki ant antro. Maudynės, šiltas vanduo, elektra, priešakiniai piazai. Gera proga žmogui, kuris turi vieną arba daugiau automobilių arba užsiimantis automobilių taisymu. Randų atneša netoli $100 į mėnesį. Kaina $8,800.

Matyk A. J. Kupstis, savininkas.

2
BARGANAS!
South Bostone Lietuviams

South Bostone lietuviai jau beveik apipirko visas geriausias biznių vietas ir viską gerai gyvena. Pas musiškis dienomis pateko turbut paskutinis geras kampas South Bostone su gerai įsdirbtu bizniu. Mes užtikriname jei žmogus paims katras supranta tą biznį arba norintis išmokti, galės daryti gerą gyvenimą. Biznis ir namas ant 2 šeimynų su trim kambariais užpakaly krautuvės. Randų ateina $95.00 į mėnesį. Biznį ir namą galima nupirkti už $8000 o gal dar pigiau. Lengvoms išlygoms.

Matykite tuojau A. J. Kupstis.

3
DORCHESTERY

Šešių šeimynų medinė stuba, su 24 kambariais. Yra gazas, elektra, pečiai, piazai, vieta del garadžių. Randų atneša $160 į mėnesį. Prekė $14,800 lengvoms išlygoms.

Matyk A. J. Kupstis.

4
SOUTH BOSTONE

Šešių šeimynų medinis namas, 27 kambariai. Rendų atneša $780 į metus. Prekė $4500. Lengvoms išlygoms.

Matyk A. J. Kupstis.

5
LAIKAS PIRKTI ANGLIUS IR MALKAS

NEPAMIRŠKITE kad rudens ir žiemos laikas artinasi. Paprastai imant angliai ir malkos pabrangsta, todėl neatidėliokite, įduokite savo "Orderius".

Kreipkitės pas

A. J. KUPSTIS
332 WEST BROADWAY
South Boston, Mass.
Telephone So. Boston 1662-1373

J. PETRUŠKEVIČIUS

Laisniuotas Graborius.

Laikau automobilius del Veselijų, Krikštynų ir šiaip pasivažinėjimo, pigiau negu kiti.

162 BROADWAY
So. Boston, Mass.
Ofiso tel. S. Boston 0304-R
Res. tel. S. Boston 0304-W

Namų telefonas Univ. 1463-J
A. O. SALNA (SHALNA)
LIETUVIS ADVOKATAS
Baigęs du Universitetu, Cornell University su A. B., G. Washington Univ. su LL. B.
"Darbininko" Name, (2-ros lubos)
366 W. BROADWAY
So. Boston. Tel. So Boston 3590

Dieną ir naktį Tel. University 8831-W
D.A.ZALETSKAS
GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
877&488 Cambridge st.
Cambridge, Mass.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir užmintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų. Mes laikome užtikrintas gydanoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valinui, nuo užlegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus sučėdysite pinigus ir sveikata. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai dykai.

D. CABITT
100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

Klauskite apie musų dalinį išmokėjimo planą.
POWERS & MEHEGAN
PLUMBERUOJAME, ĮVEDAME ŠILIMAS IR GESĄ
163 WEST BROADWAY ARTI DORCHESTER ST
SO. BOSTON, MASS. Tel. So Boston 4599.